Universiteit
Leiden
The Netherlands

'Met zachte drang' : uitgangspunten voor jeugdhulpverlening op het snijvlak van vrijwilligheid en dwang

Verkroost, D.S.

Citation
Verkroost, D. S. (2022, October 27). '*Met zachte drang*' *: uitgangspunten voor jeugdhulpverlening op het snijvlak van vrijwilligheid en dwang*. *Meijers-reeks*. Boomjuridisch, Den Haag. Retrieved from https://hdl.handle.net/1887/3484779

Version:	Publisher's Version
License:	Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden
Downloaded from:	https://hdl.handle.net/1887/3484779

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Overzicht van de gebruikte bronnen

Literatuur

Abramson 2008

B. Abramson, *A commentary on the United Nations Convention on the Rights of the Child; Article 2 The right of non-discrimination*, Leiden: Martinus Nijhoff Publishers 2008.

Akandji-Kombe 2007

J.F. Akandji-Kombe, *Positive obligations under the European Convention on Human Rights; A guide to the implementation of the European Convention on Human Rights (Human rights handbooks no. 7)*, Straatsburg: Council of Europe 2007.

Allewijn 1980

A.A. Allewijn, 'De instellingen', in: J.A.C. Bartels, J.E. Doek, L. van der Sijs & G. Delfos (red.), *75 jaar Kinderwetten 1905-1980*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1980.

Anthonijsz e.a. 2014

I. Anthonijsz, K. van Julsingha, C. van der Sluijs, M. Kleinjan-Van Zwet & C. Mobach, *Kinderen blijvend veilig; Bouwstenen voor verder werken aan vernieuwing in de jeugdbescherming in het nieuwe jeugdstelsel*, Nji en BMC 2014.

Arends, JIP 2015(7-8)/368

R. Arends, 'Het toestemmingsvereiste in de (jeugd)zorg', *Jeugdrecht in Praktijk* 2015(7-8)/368.

Asser/De Boer 1* 2010/841

J. de Boer, *Mr. C. Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. 1. Personen- en familierecht*, Deventer: Wolters Kluwer 2010.

Asser/Hartkamp 3-I 2019

A.S. Hartkamp, *Mr. C. Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands burgerlijk recht. 3. Vermogenrecht algemeen. Deel I. Europees recht en Nederlands vermogensrecht*, Deventer: Wolters Kluwer 2019.

Bachman & Schutt 2015

R.D. Bachman & R.K. Schutt, *The practice of research in criminology and criminal justice*, Los Angeles, London, New Delhi, Singapore, Washington DC: SAGE Publications 2015.

Baecke e.a. 2009

J.A.H. Baecke, R. de Boer, P.J.J. Bremmer, M. Duenk, D.J.J. Kroon, M.M. Loeffen, C.E. Moback & M. Schuyt, *Evaluatieonderzoek Wet op de jeugdzorg; Eindrapport* (in opdracht van het Programmaministerie Jeugd en Gezin en het ministerie van Justitie), Amersfoort: BMC 2009.

Bakker, Noordman & Rietveld-Van Wingerden 2006

N. Bakker, J. Noordman & M. Rietveld-van Wingerden, *Vijf eeuwen opvoeden in Nederland; Idee en praktijk 1500-2000*, Assen: Koninklijke van Gorcum 2006.

Bardoul, Tijdschrift voor maatschappelijk werk 1954/8, nr. 14
J. Bardoul, 'Wat heeft men in het particulier initiatief zowel als in het overheidswerk met de Armenwet in de practijk gedaan?', *Tijdschrift voor maatschappelijk werk* 1954/8, nr. 14.

Barkhuysen 1998
T. Barkhuysen, *Effectieve nationale rechtsbescherming bij schendingen van mensenrechten* (dissertatie), Lelystad: Koninklijke Vermande 1998.

Barkhuysen & Bos, JBPlus 2011/1
T. Barkhuysen & A.W. Bos, 'De betekenis van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie voor het bestuursrecht', *Jurisprudentie Bestuursrecht plus* 2011/1, p. 3-34.

Barkhuysen & Van Emmerik 2011
T. Barkhuysen & M.L. van Emmerik, *Het EVRM en het Nederlandse bestuursrecht*, Deventer: Kluwer 2011.

Barkhuysen & Van Emmerik 2017
T. Barkhuysen & M.L. van Emmerik, *Europese grondrechten en het Nederlandse bestuursrecht; De betekenis van het EVRM en het EU-Grondrechtenhandvest*, Deventer: Wolters Kluwer 2017.

Barkhuysen, Van Emmerik & Loof 2000
T. Barkhuysen, M.L. van Emmerik & J.P. Loof, '50 jaar EVRM en het Nederlandse staats- en bestuursrecht', in: R.A. Lawson & E. Myjer (red.), *50 jaar EVRM; 50 jaar Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens 1950-2000,* Leiden: Stichting NJCM-Boekerij 2000.

Bartels 1980
J.A.C. Bartels, 'Kritiek, vertwijfeling en bezinning; De periode van 1955 tot 1980', in: J.A.C. Bartels, J.E. Doek, L. van der Sijs & G. Delfos (red.), *75 jaar Kinderwetten 1905-1980*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1980.

Bartels e.a. 1980
J.A.C. Bartels, J.E. Doek, L. van der Sijs & G. Delfos (red.), *75 jaar Kinderwetten 1905-1980*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1980.

Bastiaanssen e.a. 2018
I. Bastiaanssen, F. Sondeijker, N. Udo & T. van Yperen, 'Deelstudie Zorglandschap en Veiligheid', in: R.D. Friele, M.R. Bruning, I.L.W. Bastiaanssen, R. de Boer, A.J.E.H. Bucx, J.F. de Groot, T. Pehlivan, L. Rutjes, F. Sondeijker, T.A. van Yperen & R. Hageraats, *Eerste evaluatie Jeugdwet; Na de transitie nu de transformatie*, Den Haag: ZonMw 2018, p. 319-506.

Van Bavel & De Smet 1980
J. van Bavel & J. de Smet, '10 jaar alternatieve hulpverlening', in: J.A.C. Bartels, J.E. Doek, L. van der Sijs & G. Delfos (red.), *75 jaar Kinderwetten 1905-1980*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1980.

Bavinck, FJR 1989/11
W.B. Bavinck, 'Verslag studiedag 'Kinderrechter en Riagg Jeugdzorg', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 1989/11, p. 133-135.

Uit Beijerse, Logtenberg & Rietbergen 2010
J. uit Beijerse, K. Logtenberg & M. Rietbergen, *Zorg om de jeugdzorg*, Den Haag: Boom Lemma uitgevers 2010.

Van Bennekom, Sjow 1979/1
D. van Bennekom, 'Krijgt de kortste weg toch gelijk?', *Sjow* 1979/1.

Van Berkel, NJB 2018/495
G.H.G.M. van Berkel, 'Jeugdhulp op de lange baan; Melding of aanvraag?', *Nederlands Juristenblad* 2018/495, p. 681-683.

Van Beugen, FJR 1980/2
M. van Beugen, 'Jeugdwelzijnsbeleid en hulpverlening: een toekomstperspectief? Op weg naar een maatschappelijke verplichting tot hulpverlening', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 1980/2, p. 160-173.
Van Beugen e.a., Sjow 1974(2)/20
M. van Beugen, J.E. Doek, L. van der Sijs & H. Winkler, 'De kortste weg, of: vier eenzame fietsers bij kilometerpaal 1', *Sjow* 1974(2)/20.
Van Beugen e.a. 1976
M. van Beugen, J.E. Doek, L. van der Sijs & H. Winkler, *De Kortste Weg; Van jeugdbescherming naar jeugd-welzijnswerk*, Meppel: Boom 1976.
Van Beuningen, FJR 2016/11
A.H.W.M. van Beuningen, 'Nut en noodzaak van de 'ongeregelde ruimte' bij de uitvoering van de Jeugdwet', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2016/11.
Van Beuningen & Kok, FJR 2014/60
A.H.W.M. van Beuningen & J. Kok, 'Het nieuwe jeugdstelsel en de jeugdbescherming', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2014/60.
Beyens, Kennes & Tournel 2016
K. Beyens, P. Kennes & H. Tournel, 'Mijnwerkers of ontdekkingsreizigers? Het kwalitatieve interviews', in: T. Decorte & D. Zaitch (red.), *Kwalitatieve methoden en technieken in de criminologie,* Den Haag/Leuven: Acco 2016, p. 187-222.
Bieleman e.a. 2012
B. Bieleman, M. Boendermaker, R. Nijkamp & J. Snippe, *Dwars door verbanden; Evaluatie pilot aanpak multiprobleemgezinnen stad Groningen,* Groningen/Rotterdam: Intraval 2012.
Binder & Schobesberger, Hungarian Yearbook of International Law and European Law 2015/51
C. Binder & T. Schobesberger, 'The European Court of Human Rights and social rights; Emerging trends in jurisprudence', *Hungarian Yearbook of International Law and European Law* 2015/51.
Blaak e.a. 2012
M. Blaak, M.R. Bruning, M. Eijgenraam, M. Kaandorp & S. Meuwese, *Handboek Internationaal Jeugdrecht*, Leiden: Defence for Children 2012.
Boeije 2010
H. Boeije, *Analysis in qualitative research,* Los Angeles: Sage 2010.
De Boer & Bruning, FJR 2018/46
R. de Boer & M.R. Bruning, 'Eerste evaluatie Jeugdwet vanuit juridisch perspectief', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2018/46, p. 206-214.
De Boer & Van Montfoort, Recht der werkelijkheid 2010(31)/3
R. de Boer & A.J. van Montfoort, 'Recht op jeugdzorg: betekenis en praktijk', *Recht der werkelijkheid* 2010(31)/3.
Boermans 2009
M.J.G.H. Boermans, *Vroegtijdige gezinsinterventie door de overheid in een liberale staat* (dissertatie), Amsterdam: Vrije Universiteit Amsterdam 2009.
Boogaard & Van Emmerik 2018
G. Boogaard & M.L. van Emmerik, 'Decentralisatie van politieke verantwoordelijkheid; Evaluatie van de stelselverantwoordelijkheid onder de nieuwe Jeugdwet', in: R.D. Friele, M.R. Bruning, I.L.W. Bastiaanssen, R. de Boer, A.J.E.H. Bucx, J.F. de Groot, T. Pehlivan, L. Rutjes, F. Sondeijker, T.A. van Yperen & R. Hageraats, *Eerste evaluatie Jeugdwet; Na de transitie nu de transformatie*, Den Haag: ZonMw 2018, p. 133-164.

Boogaard & Uzman, AA KwartaalSignaal 2018/147
G. Boogaard & J. Uzman, 'Constitutioneel recht', *Ars Aequi KwartaalSignaal* 2018/147.

Van den Boom 2016
P.M. van den Boom, 'Advancing children's rights through parent support services', in: T. Liefaard & J. Sloth-Nielsen, *The United Nations Convention on the Rights of the Child; Thaking stock after 25 years and looking ahead*, Leiden & Boston: Brill Nijhof 2016, p. 801-813.

Bosch 1930
A. Bosch, 'De Nederlandsche Bond tot Kinderbescherming', in: H. de Bie, O.J. Cluysenaer, J. Frenkel-Van Aalten, P.J. Witteman & P.A. van Toorenburg (red.), *De eerste kwarteeuw der Kinderwetten 1 december 1905-1930*, Leiden: A.W. Sijthoff's uitgeversmaatschappij N.V. 1930.

Bou-Sfia 2021
S. Bou-Sfia, *De betekenis van identiteitsrechten voor kinderen in het Nederlandse familierecht; Een onderzoek naar de artikelen 8 IVRK en 8 EVRM* (dissertatie Universiteit Utrecht), Utrecht: Universiteit Utrecht 2021.

Boutellier, Justitiële verkenningen Kinderbescherming 2002(28)/9
J.C.J. Boutellier, 'Jeugdbescherming als speerpunt van jeugdbeleid', *Justitiële verkenningen Kinderbescherming* 2002(28)/9, p. 29-39.

Boutellier 2005
H. Boutellier, *De veiligheidsutopie; Hedendaags onbehagen en verlangen rond misdaad en straf*, Den Haag: Boom Lemma Uitgevers 2005.

Braaksma, FJR 2009/69
A. Braaksma, 'Verkokering en versnippering: bron van ellende en krachteloosheid in de jeugdzorg', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2009/69.

Bredewold e.a. 2018
F. Bredewold, J.W. Duyvendak, T. Kampen, E. Tonkens & L. Verplanke, *De verhuizing van de verzorgingsstaat; Hoe de overheid nabij komt*, Amsterdam: Van Gennep 2018.

Brems, HRLR 2009/9
E. Brems, 'Human rights: minimum and maximum perspectives', *Human Rights Law Review* 2009/9.

Van den Brink 2018
Y.N. van den Brink, *Voorlopige hechtenis in het Nederlandse jeugdstrafrecht; Wet en praktijk in het licht van internationale en Europese kinder- en mensenrechten* (dissertatie E.M. Meijers Instituut), Deventer: Wolters Kluwer 2018.

Brobbel 1980
J.J. Brobbel, 'De Raden voor de Kinderbescherming', in: J.A.C. Bartels e.a. (red.), *75 jaar Kinderwetten 1905-1980*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1980.

Bröcking 2016
B. Bröcking, *Sturen zonder schuren; De rollen van cliënt, hulpverlener en overheid in de jeugdhulp* (dissertatie), Oisterwijk: Wolf Legal Publishers (WLP) 2016.

Broos 1989
A.W.A.M. Broos, *Voogdij/gezinsvoogdij in verandering*, Nijmegen: Universiteit van Nijmegen 1989.

Bruggeman, Gst. 2017/120
C.W.C.A. Bruggeman, 'De Jeugdwet: tijd voor een evaluatie', *Gemeentestem* 2017/120.

De Bruijn-Lückers 1994
M.L.C.C. de Bruijn-Lückers, *EVRM, minderjarigheid en ouderlijk gezag; 'A whole code of juvenile law?'* (dissertatie), Leiden: Universiteit Leiden 1994.

Bruning 2001
M.R. Bruning, *Rechtvaardiging van kinderbescherming; naar een nieuw maatregelenpakket na honderd jaar kinderbescherming* (dissertatie), Amsterdam: Kluwer Rechtswetenschappelijke Publicaties 2001.

Bruning, FJR 2002/4
M.R. Bruning, 'Herziening kinderbeschermingsmaatregelen: over noodzaak en uitstel', *Tijdschrift voor Familie en jeugdrecht* 2002/4, p. 102-108.

Bruning, Maandblad voor Vermogensrecht 2006(7/8)
M.R. Bruning, 'De minderjarige in het civiele proces', *Maandblad voor Vermogensrecht* 2006(7/8).

Bruning, FJR 2007/1
M.R. Bruning, 'Equality of arms bij jeugdbescherming, *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2007/1.

Bruning, PROCES 2007/6
M.R. Bruning, 'Risico's in de jeugdzorg; Over veiligheid en controle', *PROCES* 2007/6.

Bruning, AA 2011/779
M.R. Bruning, 'De ondertoezichtstelling herzien: sneller ingrijpen met meer rechtswaarborgen', *Ars Aequi* 2011/779.

Bruning 2013
M.R. Bruning, 'Terugkijken en vooruitzien: de ontwikkelingen in de toepassing van de ondertoezichtstelling', in: M.R. Bruning & T. Liefaard, *De ondertoezichtstelling 90 jaar – versleten of vitaal?*, Den Haag: Sdu Uitgevers 2013.

Bruning 2016
M.R. Bruning, 'Versterking van de procedurele positie van minderjarigen in het jeugdbeschermingsrecht – een brug te ver?', in: W. van Boom, C. Breedveld-de Voogd, A.G. Castermans, M. de Deugd-Dijkman & J. Hijma, *Een kwart eeuw; Privaatrechtelijke opstellen aangeboden aan prof. mr. H.J. Snijders ter gelegenheid van zijn emeritaat*, Deventer: Wolters Kluwer 2016.

Bruning e.a. 2017
M.R. Bruning, S.E. Rap, K.F.M. Klep, M. Bouterse, D.S. Verkroost, J. Mesman, A.K. Yesilkagit, A.G. Castermans, T. Liefaard & C.M.M. van Leeuwen, *Evaluatie Wet Kinderombudsman*, Den Haag: ZonMw 2017.

Bruning, AA 2020/450
M.R. Bruning, 'Zorg om de jeugdzorg; Kinderrechters aan zet?', *Ars Aequi* 2020/450.

Bruning e.a. 2022
M.R. Bruning, K.A.M. van der Zon, L.R.A. Alink & S. van der Asdonk, *Wetenschappelijke factsheet uithuisplaatsingen*, 2022.

Bruning, De Boer & Verkroost 2018
M.R. Bruning, R. de Boer & D.S. Verkroost, 'Juridische deelstudie', in: R.D. Friele, M.R. Bruning, I.L.W. Bastiaanssen, R. de Boer, A.J.E.H. Bucx, J.F. de Groot, T. Pehlivan, L. Rutjes, F. Sondeijker, T.A. van Yperen & R. Hageraats, *Eerste evaluatie Jeugdwet; Na de transitie nu de transformatie*, Den Haag: ZonMw 2018, p. 40-118.

Bruning & Doek, International Journal on Child Maltreatment 2021
M.R. Bruning & J.E. Doek, 'Characteristics of an Effective Child Protection System in the European and International Contexts', *International Journal on Child Maltreatment: Research, Policy and Practice* 2021/3.

Bruning & Florescu, BW-krant Jaarboek 2016/30
M.R. Bruning & A.S. Florescu, 'Discharge of parental authority. Considerations regarding the compatibility of the new provision of the Dutch Civil Code with the European Convention on Human Rights', *BW-krant Jaarboek* 2016/30.

Bruning & De Jong-de Kruijf, FJR 2015/33
M.R. Bruning & M.P. de Jong-de Kruijf, 'Van gesloten jeugdzorg naar gesloten jeugdhulp: de nieuwe regeling nader beschouwd', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2015/33.

Bruning & Liefaard 2013
M.R. Bruning, T. Liefaard, 'De ondertoezichtstelling 90 jaar: versleten of vitaal?', in: M.R. Bruning & T. Liefaard, *De ondertoezichtstelling 90 jaar – versleten of vitaal?*, Den Haag: Sdu Uitgevers 2013.

Bruning, Liefaard & Vlaardingerbroek 2016
M. Bruning, T. Liefaard & P. Vlaardingerbroek, *Jeugdrecht en jeugdhulp*, Amsterdam: Reed Business Information 2016.

Bruning, Liefaard & Volf 2004
M.R. Bruning, T. Liefaard & L.M.Z. Volf, *Rechten in justitiële jeugdinrichtingen; Evaluatie Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen* (WODC), Amsterdam: Vrije Universiteit 2004.

Bruning & Mol 2021
M.R. Bruning & C.R. Mol, 'Child Participation in International and Regional Human Rights Instruments', in: W.M. Schrama, M. Freeman, N. Taylor & M.R. Bruning (red.), *International Handbook on Child Participation in Family Law*, Cambridge: Intersentia 2021, p. 13-40.

Bruning, Rap & Verkroost 2016a
M.R. Bruning, S.E. Rap & D.S. Verkroost, *Kansen en momenten voor participatie in het jeugdhulptraject; Eerste deel van een onderzoek naar de participatie van kinderen in de jeugdhulpverlening* (met financiële ondersteuning van Stichting Steunfonds Pro Juventute Nederland), Leiden: Universiteit Leiden 2016.

Bruning & Vonk, TPR 2013/2
M.R. Bruning & M.J. Vonk, 'Het kind in zijn leefomgeving: toenemende erkenning en groeiende overheidsbemoeienis', *Tijdschrift voor privaatrecht* 2013/2, p. 1124-1141.

Bruning & Zlotnik 2018
M.R. Bruning & D. Zlotnik, 'Cooperation and the right of child abuse victims to protection and health: lessons from the Netherlands', in: J.H.H.M. Dorscheidt & J.E. Doek (eds.), *Children's rights in health care*, Leiden: Koninklijke Brill NV 2018, p. 301-333.

Bruning & Van der Zon, NTM/NJCM-Bull. 2013/38
M.R. Bruning & K.A.M. van der Zon, 'Out of home, out of right? Rechten van minderjarigen bij uithuisplaatsing', *NTM/NJCM-Bulletin* 2013/38, nr. 4.

Bruning & Van der Zon, NTM/NJCM-Bull. 2022/1
M.R. Bruning & K.A.M. van der Zon, 'Uithuisplaatsing van kinderen: Europese controverse en de rol van het EHRM', *NTM/NJCM-Bulletin* 2022/1.

Buck 2014
T. Buck, *International child law (third edition)*, Londen/New York: Routledge 2014.

Bucx & Bot 2012
F. Bucx & S. Bot, 'Opvoeding van kinderen: wiens zorg?', in: V. Veldheer, J.J. Jonker, L. van Noije & C. Vrooman, *Een beroep op de burger; Minder verzorgingsstaat, meer eigen verantwoordelijkheid?*, Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau 2012.

Bucx e.a. 2018
F. Bucx, T. Pehlivan, K. Sadiraj, L. Rutjes & J. de Haan, 'Deelstudie Cliënten', in: R.D. Friele, M.R. Bruning, I.L.W. Bastiaanssen, R. de Boer, A.J.E.H. Bucx, J.F. de Groot, T. Pehlivan, L. Rutjes, F. Sondeijker, T.A. van Yperen & R. Hageraats, *Eerste evaluatie Jeugdwet; Na de transitie nu de transformatie*, Den Haag: ZonMw 2018.

Van Bueren 2002
G. van Bueren, 'The minimum core obligations of states under article 10(3) of the International Covenant on economic, social and cultural rights', in: A.R. Chapman & S. Russell (eds.), *Core obligations: Building a framework for economic, social and cultural rights*, Antwerpen/Oxford/New York: Intersentia 2002.

Van Bueren 2007
G. van Bueren, *Child rights in Europe; Convergence and divergence in judicial protection,* Straatsburg: Council of Europe Publishing 2007.

Buijsen, AA 2014/6
M. Buijsen, 'De Jeugdwet; Jeugdzorg voortaan in handen van gemeenten', *Ars Aequi* 2014/6, p. 443-451.

Van Buitenen, TvPP 2011/5
V. van Buitenen, 'Aan de leiband van de Europese rechter? Over de doorwerking van het EVRM in de Nederlandse privaatrechtelijke rechtspraktijk', *Tijdschrift voor de Procespraktijk* 2011/5.

Van der Burgt 1922
A.W. van der Burgt, *Kinderrechter en ondertoezichtstelling van minderjarigen*, Alphen aan den Rijn: N. Samson 1922.

Burkens e.a. 2017
M.C. Burkens, H.R.B.M. Kummeling, B.P. Vermeulen & R.J.G.M. Widdershoven, *Beginselen van de democratische rechtsstaat; Inleiding tot de grondslagen van het Nederlandse staats- en bestuursrecht*, Deventer: Wolters Kluwer 2017.

Buysse, Hilhorst & Broeders 2010
W. Buysse, N. Hilhorst & A. Broeders, *Gezinsbegeleiding in vrijwillig en gedwongen kader*, Amsterdam: DSP-groep 2010.

Cantwel 2017
N. Cantwell, 'Are 'best interests' a pillar or a problem for implementing the human rights of children?', in: T. Liefaard & J.J. Sloth-Nielsen (eds.), *The United Nations Convention on the Rights of the Child; Taking stock after 25 years and looking ahead*, Leiden/Boston: Brill/Nijhoff 2017), p. 61-72.

Cardol, Faber & Lourens, A&MR 2014/4
G. Cardol, E. Faber & G. Lourens, 'De ondertoezichtstelling in het vreemdelingenrecht; Pleidooi voor een redelijke balans', *Asiel & Migrantenrecht* 2014/4.

Cardol, Hermans & Kuipers, Ouderschapskennis 2015(18)/1
G. Cardol, J. Hermans & M. Kuipers, 'Wat heet (nog) ouderbegeleiding?', *Ouderschapskennis* 2015, jrg. 18, nr. 1.

Chapman 2002
A.R. Chapman, 'Core obligations related to the right to health', in: A.R. Chapman & S. Russell (eds.), *Core obligations: Building a framework for economic, social and cultural rights*, Antwerpen/Oxford/New York: Intersentia 2002.

Chapman & Russell 2002
A.R. Chapman & S. Russell, 'Introduction', in: A.R. Chapman & S. Russell (eds.), *Core obligations: Building a framework for economic, social and cultural rights*, Antwerpen/Oxford/New York: Intersentia 2002.

Clemens Schröner 1952
B.L.F. Clemens Schröner, *Gezinsvoogdij en levensloop; Onderzoek naar de resultaten van gezinsvoogdij-gevallen in de grote stad en op het platteland,* Leiden: Instituut voor Praeventieve Geneeskunde 1952.

Clemens Schröner, Rijksen & Stolp 1976
B.L.F. Clemens Schröner, P. Rijksen & A.G. Stolp, *Gezinsvoogdij: hulp of fictie?* (onderzoek uitgevoerd in opdracht van Pro Juventute Amsterdam), Deventer: Kluwer 1976.

Cohen, NTM/NJCM-Bull. 2017/26
M.J. Cohen, 'Artikel 1 Grondwet en de drie decentralisaties in het sociale domein', *NTM/NJCM-Bulletin* 2017/26.

Coolsma & Groen 1980
C. Coolsma & K. Groen, 'Integratie, dienen of verdienen?', in: J.A.C. Bartels, J.E. Doek, L. van der Sijs & G. Delfos (red.), *75 jaar Kinderwetten 1905-1980*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1980.

Coomans, NTM/NJCM-Bull. 2013/49
A.P.M. Coomans, 'Sociale rechten: mensenrechten mét betekenis', *NTM/NJCM-Bulletin* 2013/49.

Couzens, SLR 2011/137
M. Couzens, 'Child-friendly municipalities: including children on local government's agenda', *Stellenbosch Law Review* 2011/137.

Creswell 2007
J. Creswell, *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*, Thousand Oaks: Sage 2007.

Van Dam 1960
J.C. van Dam, *Sociaal logboek 1900-1960; Spiegel van vooruitgang*, Amsterdam: Brug Djambatan 1960.

Van Dam, VR 2014/164
C.C. van Dam, 'Het EVRM en de aansprakelijkheid van private partijen', *Verkeersrecht* 2014/164.

Deijkers, Justitiële verkenningen Kinderbescherming 2002(28)/9
P.H.M. Deijkers, 'De kinderbescherming: hoe verder?', *Justitiële verkenningen Kinderbescherming* 2002(28)/9, p. 10-16.

Deijkers-van Riel, FJR 2016/3
P.H.M. Deijkers-van Riel, 'Recht in de schaduw van hulp', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2016/3, p. 4-9.

Dekker e.a. 2012
J.H. Dekker, M. Amsing, I. van der Bij, M. Dekker, H.W.E. Grietens, A. Harder, P.C.M. Koedijk, S. Parlevliet, P. Schreuder, M. Talhout & M.C. Timmerman, *Jeugdzorg in Nederland 1945-2010; Resultaten van deelonderzoek 1 van de commissie-Samson: Historische schets van de institutionele ontwikkeling van de jeugdsector vanuit het perspectief van het kind en de aan hem/haar verleende zorg*, Groningen: Rijksuniversiteit Groningen 2012.

Dekker 2016
M. Dekker, *Effectiviteit aan de horizon: Een studie rond onderzoek naar resultaat op het gebied van de justitiële kinderbescherming in Nederland tussen 1945 en 2005* (dissertatie Rijksuniversiteit Groningen), Rijksuniversiteit Groningen 2016.

Delfos 1980
G. Delfos, 'Administratiefrechtelijke regelingen in de kinderbescherming', in: J.A.C. Bartels, J.E. Doek, L. van der Sijs & G. Delfos (red.), *75 jaar Kinderwetten 1905-1980*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1980.

Denzin 1970
N.K. Denzin (red.), *Sociological methods; A sourcebook*, Chicago: Aldine Publishing Company 1970.

Denzin 1978
N.K. Denzin, *The research act: a theoretical introduction to sociological methods*, New York: McGraw-Hill 1978.

Denzin & Lincoln 2008
N.K. Denzin & Y.S. Lincoln, 'Introduction: The discipline and practice of qualitative research', in: N.K. Denzin & Y.S. Lincoln (red.), *Strategies of qualitative inquiry*, Thousand Oaks: Sage 2008, p. 1-44.

Detrick, Doek & Cantwell 1992
S.L. Detrick, J.E. Doek & N. Cantwell, *The United Nations Convention on the Rights of the Child; A guide to the "Travaux Préparatoires"*, Dordrecht: Martinus Nijhoff Publishers 1992.

Dijkstra e.a. 2016
S. Dijkstra, H.E. Creemers, J.J. Asscher & G.J.J.M. Stams, *De inzet van familienetwerkberaden in de jeugdbescherming; Eindrapport*, Amsterdam: WODC 2016.

Dijkstra 2019
S. Dijkstra, *Balancing the scale of responsibility; The effectiveness of family group conferencing in child welfare* (dissertatie), Amsterdam: Universiteit van Amsterdam 2019.

Doek 1972
J.E. Doek, *Vijftig jaar ondertoezichtstelling; Schets van ontstaan en ontwikkeling van een maatregel van kinderbescherming* (dissertatie), Zwolle: Tjeenk Willink 1972.

Doek 2000
J.E. Doek, 'Minderjarigen in het recht', *Ars Aequi* 2000/49.

Doek, Child Abuse & Neglect 2009/33, nr. 11
J.E. Doek, 'The CRC 20 years: an overview of some of the major achievements and remaining challenges', *Child Abuse & Neglect* 2009/33, nr. 11, p. 771-782.

Doek 2020
J.E. Doek, 'General Comments van het VN-Comité voor de rechten van het kind: betekenis voor de praktijk', in: M.R. Bruning, K.F.M. Klep & E.C.C. Punselie (red.), *De invloed van 30 jaar Kinderrechtenverdrag in Nederland; Perspectieven voor de rechtspraktijk* (Recht en Praktijk nr. PFR7), Deventer: Wolters Kluwer 2020.

Doek, FJR 2021/47
J.E. Doek, 'Rechtspraak van het VN Kinderrechtencomité', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2021/47.

Doek & Drewes 1987
J.E. Doek & H.M.A. Drewes, *Jeugdrecht en jeugdbescherming in Nederland*, Deventer: Van Loghum Slaterus 1987.

Donders, AA 2014/4
Y.M. Donders, 'Europa's voorvechter van economische en sociale rechten; Het Europees Comité voor Sociale Rechten', *Ars Aequi* 2014/4, p. 253-261.

Van Doorn 1987
J.A.A. van Doorn, 'De verzorgingsmaatschappij in de praktijk', in: J.A.A. van Doorn & C.J.M. Schuyt, *De stagnerende verzorgingsstaat*, Amsterdam: Boom 1978.

Dörenberg, TvGR 2020/1
V.E.T. Dörenberg, 'Gegevensuitwisseling in het sociaal domein', *Tijdschrift voor Gezondheidsrecht* 2020/1.
Dorhout 1955
B. Dorhout, 'Taak en positie van de kinderrechter', in: De Nationale federatie de Nederlandse bond tot kinderbescherming, *Vijftig jaar kinderwetten*, Alphen aan den Rijn: N. Samsom n.v. 1955.
Dorscheidt, NJB 2012/714
J. Dorscheidt, 'Rechter laat foetaal belang onbeschermd', *Nederlands Juristenblad* 2012/714.
Dorscheidt, NJB 2012/1604
J. Dorscheidt, 'Naschrift', *Nederlands Juristenblad* 2012/1604.
Dute, NTM/NJCM-Bull. 2015/4
J.C.J. Dute, 'De onmiskenbare betekenis van het EVRM voor het gezondheidsrecht', *NTM/NJCM-Bulletin* 2015/4, p. 449-450.

Eekelaar, IJCR 2015/3
J. Eekelaar, 'The role of the best interests principle in decisions affecting children and decisions about children', *International Journal of Children's Rights* 2015/23, p. 3-26.
Eide 2006
A. Eide, *A CRC Commentary on the United Nations Convention on the Rights of the Child; Article 27 The right to an adequate standard of living,* Leiden/Boston: Martinus Nijhoff Publishers 2006.
Eide & Eide 2006
A. Eide & W.B. Eide, *A CRC Commentary on the United Nations Convention on the Rights of the Child; Article 24 The right to health,* Leiden/Boston: Martinus Nijhoff Publishers 2006.
Elferink, Gst. 2015/111.
W. Elferink, 'Bestuursrechtelijke hobbels bij de uitvoering van de Jeugdwet', *De Gemeentestem* 2015/111.
Elferink, Gst. 2018/55
W. Elferink, 'Jeugdwet, drie jaren jurisprudentie', *De Gemeentestem* 2018/55.
Elferink, FJR 2021/13
W. Elferink, 'De beoordeling van schriftelijke aanwijzingen bij een ondertoezichtstelling', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2021/13.
Van Emmerik, NJCM-Bulletin 2005/30
M.L. van Emmerik, 'Toepassing van het Kinderrechtenverdrag in de Nederlandse rechtspraak', *NJCM-Bulletin* 2005/30, nr. 6.
Van Emmerik, O&A 2010/32
M.L. van Emmerik, 'Overheidsaansprakelijkheid en EVRM: op het grensvlak van privaat- en publiekrecht', *Overheid en aansprakelijkheid* 2010/32, nr. 2, p. 69-74.
Van Emmerik & Boogaard 2018
M.L. van Emmerik & G. Boogaard, 'Decentralisatie in de jeugdhulp getoetst aan het gelijkheidsbeginsel', in: R.D. Friele, M.R. Bruning, I.L.W. Bastiaanssen, R. de Boer, A.J.E.H. Bucx, J.F. de Groot, T. Pehlivan, L. Rutjes, F. Sondeijker, T.A. van Yperen & R. Hageraats, *Eerste evaluatie Jeugdwet; Na de transitie nu de transformatie*, Den Haag: ZonMw 2018, p. 119-132.

Engels, Gst. 2017/165
J.W.M. Engels, 'Decentralisatie, differentiatie en democratie', *De Gemeentestem* 2017/165.
Enkelaar & Van der Does, FJR 2009/3
A.C. Enkelaar & A.M.I. van der Does, 'Ouderlijke (on)verantwoordelijkheid, al voor de geboorte', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2009/3.
Eriksson 2002
M.K. Eriksson, 'Family right and the United Nations Covenant on economic, social and cultural rights: article 10(1)', in: A.R. Chapman & S. Russell (eds.), *Core obligations: Building a framework for economic, social and cultural rights*, Antwerpen/Oxford/New York: Intersentia 2002.
Den Exter, JLME 2005/33
A. den Exter, 'Access to health care in the Netherlands: the influence of (European) treaty law', *Journal of law, medicine & ethics* 2005/33, nr. 4, p. 698-710.

Fenwick 2002
C. Fenwick, 'Minimum obligations with respect to article 8 of the International Covenant on economic, social and cultural rights', in: A.R. Chapman & S. Russell (eds.), *Core obligations: Building a framework for economic, social and cultural rights*, Antwerpen/Oxford/New York: Intersentia 2002.
Fleuren 2004
J.W.A. Fleuren, *Een ieder verbindende bepalingen van verdragen*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2004.
Forder 1995
C.J. Forder, *Legal establishment of the parent-child relationship: Constitutional principles in Dutch, English and German Law, having regard to the European Convention for the protection of human rights and fundamental freedoms and other applicable international instrument* (dissertatie), Maastricht: Rijksuniversiteit Limburg 1995.
Freeman 2011a
M. Freeman, 'The value and values of children's rights', in: A. Invernizzi & J.M. Williams, *The human rights of children; From visions to implementation*, Farnham: Ashgate Publishing Company 2011.
Freeman 2011b
M. Freeman, 'Why it remains important to take children's rights seriously', in: M. Freeman (red.), *Children's rights: Progress and perspectives: Essays from the International Journal of Children's Rights*, Leiden/Boston: Martinus Nijhoff publishers 2011.
Friele e.a. 2018
R.D. Friele, M.R. Bruning, I.L.W. Bastiaanssen, R. de Boer, A.J.E.H. Bucx, J.F. de Groot, T. Pehlivan, L. Rutjes, F. Sondeijker, T.A. van Yperen & R. Hageraats, *Eerste evaluatie Jeugdwet; Na de transitie nu de transformatie*, Den Haag: ZonMw 2018.

Gerards, AA 2010/10
J. Gerards, 'Het EVRM', *Ars Aequi* 2010/10, p. 726-729.
Gerards, HRLR 2018/18
J. Gerards, 'Margin of appreciation and incrementalism in the case law of the European Court of Human Rights', *Human Rights Law Review* 2018/18, p. 495-515.
Gerards & Fleuren 2013
J.H. Gerards & J.W.A. Fleuren, *Implementatie van het EVRM en de uitspraken van het EHRM in de nationale rechtspraak* (in opdracht van het WODC), Nijmegen: Radboud Universiteit 2013.

Gijselaar 2021
E.C. Gijselaar, *Positieve verplichtingen en aansprakelijkheid; De invloed van positieve verplichtingen uit het EVRM op het Nederlandse civiele overheidsaansprakelijkheidsrecht en het materiële strafrecht* (dissertatie Universiteit Utrecht), Den Haag: Boom juridisch 2021.

Goderie e.a. 2004
M. Goderie, M. Steketee, J. Mak & M. Wentink, *Samenplaatsing van jongeren in justitiële inrichtingen* (WODC), Utrecht: Verwey-Jonker Instituut 2004.

Golafshani, The Qualitative Report 2013/8, nr. 4
N. Golafshani, 'Understanding reliability and validity in qualitative research', *The Qualitative Report* 2013/8, nr. 4, p. 597-606.

Gold, Social Forces 1958
R.L. Gold, 'Roles in sociological fieldwork', *Social Forces* 1958, p. 217-223.

De Graaf 2010
J.H. de Graaf, *Rechten van het kind en autonomie*, Nijmegen: Ars Aequi Libri 2010.

De Graaf e.a. 2012
J.H. de Graaf, M.M.C. Limbeek, N.N. Bahadur & N. van der Meij, *De toepassing van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind in de Nederlandse rechtspraak; 1 januari 2002 – 1 september 2011*, Nijmegen: Ars Aequi Libri 2012.

De Graaf e.a. 2015
J.H. de Graaf, E. Polhuijs, N.N. Bahadur, N. van der Meij & L. Schäperkötter, *De toepassing van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind in de Nederlandse rechtspraak (Deel II); 1 september 2011 – 1 september 2014*, Amsterdam: Centre for Children's Rights Amsterdam (CCRA) 2015.

Graziani 2017
L. Graziani, 'Access to justice: A fundamental right for all children', in: T. Liefaard & J.J. Sloth-Nielsen (eds.), *The United Nations Convention on the Rights of the Child; Taking stock after 25 years and looking ahead*, Leiden/Boston: Brill/Nijhoff 2017), p. 125-141.

De Groot 1910
H. de Groot, 'Van 't onderscheid ende werkwijze der Wetten', in: *Inleidinge tot de Hollandsche Rechtsgeleerdheid beschreven bij Hugo de Groot met aantekeningen van Mr. S.J. Fockema Andreæ* (Deel I), Arnhem: S. Gouda Quint 1910.

Grootens-Wiegers e.a., BMC Pediatrics 2017/120
P. Grootens-Wiegers, I.M. Hein, J.M. van den Broek & M.C. de Vries, 'Medical decision-making in children and adolescents: developmental and neuroscientific aspects', *BMC Pediatrics* 2017/120.

Guba & Lincoln 1989
E.G. Guba & Y.S. Lincoln, 'Paradigmatic controversies, contradictions, and emerging confluences', in: N. Denzin & Y. Lincoln (red.), *The Sage handbook of qualitative research*, Thousand Oaks: Sage Publications 1989, p. 191-216.

Guerreiro & Fløtten 2017
A. Guerreiro & K. Fløtten, 'Acticle 12: The translation into practice of children's right to participation in health care', in: T. Liefaard & J.J. Sloth-Nielsen (eds.), *The United Nations Convention on the Rights of the Child; Taking stock after 25 years and looking ahead*, Leiden/Boston: Brill/Nijhoff 2017, p. 681-707.

Hak, Huisarts & Wetenschap 2004/47
T. Hak, 'Waarnemingsmethoden in kwalitatief onderzoek', *Huisarts & Wetenschap* 2004/47, p. 502-508.

Van Hamel 1905
J.A. van Hamel, *Handleiding bij de Practijk der Kinderwetten* (uitgegeven in opdracht van den Nederlandschen Bond tot Kinderbescherming), Haarlem: H.D. Tjeenk Willink & Zoon 1905.

Van Hamel, TAK 1907/8
J.A. van Hamel, 'Gerechtelijk toezicht op minderjarigen', *TAK* 1907/8.

Hammerstein-Schoonderwoerd 1975
W.C.E. Hammerstein-Schoonderwoerd, *Minderjarig, minderwaardig? Een studie over de rechtspositie van de minderjarige in het privaatrecht* (dissertatie), Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1975.

Hammond-Browning, Journal of Bioethical Inquiry 2017, 14(4)
N. Hammond-Browning, 'When doctors and parents don't agree: The story of Charlie Gard', *Journal of Bioethical Inquiry* 2017, 14(4).

Hart 1992
R.A. Hart, *Children's participation: From tokenism to citizenship*, Florence: UNICEF International Child Development Centre 1992.

Hart 1997
R.A. Hart, *The theory and practice of involving young citizens in community development and environmental care*, Londen: Earthscan 1997.

Van Harten & Grootelaar, NTM|NJCM-Bull. 2014/14
H. van Harten & H. Grootelaar, 'Doorwerking van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie in de Nederlandse rechtspraak: een kwantitatieve stand van zaken', *NTM|NJCM-Bulletin* 2014/14, p. 182-200.

Hartkamp 2014
A.S. Hartkamp, '"Horizontal effects" (of "Effects in relationships between individuals") of EU law', in: A.S. Hartkamp, C.H. Sieburg, L.A.D. Keus, J.S. Kortmann & M. Wissink (red.), *The influence of EU law on national private law; General part* (Serie Onderneming en Recht, vol. 81-I), Deventer: Kluwer 2014, p. 57-72.

Van Hellemondt, in: Tekst & Commentaar Gezondheidsrecht 2017
R.E. van Hellemondt, commentaar op art. 13 EVRM, in: D.P. Engberts, T.A.M. van den Ende, L.E. Kalkman-Bogerd & J.J.M. Linders (red.), *Tekst & Commentaar Gezondheidsrecht*, Deventer: Wolters Kluwer 2017.

Hemmes, Tijdschrift voor maatschappelijk werk 1954/8, nr. 14
W.J. Hemmes, 'Van subsidiariteit naar samenwerking', *Tijdschrift voor maatschappelijk werk* 1954/8, nr. 14.

Hendriks, TvGR 2008/1
A.C. Hendriks, 'Het recht op autonomie in samenhang met goede zorg bezien', *Tijdschrift voor Gezondheidsrecht* 2008/1.

Hendriks 2009
A.C. Hendriks, *De betekenis van het EVRM voor het gezondheidsrecht; Preadvies voor de Vereniging voor Gezondheidsrecht, Gezondheidszorg en Europees recht*, Den Haag: Sdu uitgevers 2009.

Hendriks, NJB 2019/833
A. Hendriks, 'Kroniek van het gezondheidsrecht', *NJB* 2019/833.

Hepping 2021
K.E. Hepping, *Recht doen aan ouders; Een onderzoek naar de rechtspositie van ouders in de jeugdbeschermingsprocedure en de jeugdstrafprocedure* (dissertatie Utrecht), Universiteit Utrecht 2021.

Hermanns 2000
J.M.A. Hermanns, 'Opvoedingsondersteuning; Verplicht serum tegen jeugdcriminaliteit?', in: I. van der Zande (red.), *Deugt de jeugd? Normen en waarden in gezin, school en politiek*, Maarssen: Elsevier/De tijdstroom 2000.

Hermans 1984
H.E.G.M. Hermans, *De Raad voor de Kinderbescherming: Een juridische beschouwing over het ontstaan, de ontwikkeling en toekomstmogelijkheden* (dissertatie), Zwolle: Tjeenk Willink 1984.

Herwijer, Enkelaar & Calkoen-Nauta 2013
M.A.C. Herwijer, A.C. Enkelaar & J. Calkoen-Nauta, 'Wel in aanleg, maar niet beschermd?, in: J.H. de Graaf, C. Mak, P.J. Montanus & F.K. van Wijk, *Rechten van het kind en waardigheid*, Nijmegen: Ars Aequi Liberi 2013.

Hesse 1908
J.E. Hesse, *Ontzetting en ontheffing uit de ouderlijke macht* (dissertatie), Arnhem: G.W. van der Wiel & Co 1908.

Hoefnagels, Nederlands tijdschrift voor criminologie 1962/4
G.P. Hoefnagels, 'Een inventaris der moderne kinderbescherming en een hypothese,' *Nederlands tijdschrift voor criminologie* 1962/4.

Hoefnagels 1971
G.P. Hoefnagels, 'Kan de kinderbescherming veranderen?', in: G.P. Hoefnagels, D.Q.R. Mulock Houwer & J. Keizer, *Kinderbescherming, jeugdbescherming of welzijnszorg?*, Meppel: Boom 1971.

Hoefnagels 1974
G.P. Hoefnagels, 'Het begrip bescherming in de verhouding tussen kinderrecht en kinderbeschermingsrecht', in: J. Coleman, D.A. Flinterman, J.J.A. de Groot & P. Ingelse, *Jeugdrecht op een keerpunt; Bundels opstellen aangeboden aan Prof. Mr. J. Wiarda*, Groningen: H.D. Tjeenk Willink 1974.

Höfte e.a., FJR 2022/31
S.J.C. Höfte, C.H.Z. Kuiper, G.H.P. van der Helm, M.A.J. Ezinga & G.J.J.M. Stams, 'De voorwaardelijke machtiging gesloten jeugdhulp; De rol en de functie van de gekwalificeerde gedragswetenschapper bij het opstellen van de instemmingsverklaring', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2022/31.

Den Hollander & Willems-Dijkstra, FJR 2012/70
M.P. den Hollander & T.A. Willems-Dijkstra, 'Indicatiebesluiten in de Wet op de jeugdzorg', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2012/70.

Van den Hoogen & Montanus, FJR 2017/62
M.H.L. van den Hoogen & P.J. Montanus, 'Hoe staat het anno 2017 met de informele rechtsingang', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2017/62, p. 286-289.

Hudig 1955
J.C. Hudig, 'De ontwikkeling van het kinderrecht', in: De Nationale federatie de Nederlandse bond tot kinderbescherming, *Vijftig jaar kinderwetten*, Alphen aan den Rijn: N. Samsom n.v. 1955.

Hudig 1974
J.C. Hudig, 'Geschiedenis der Kinderrechtspraak', in: J. Coleman, D.A. Flinterman, J.J.A. de Groot & P. Ingelse, *Jeugdrecht op een keerpunt; Bundels opstellen aangeboden aan Prof. Mr. J. Wiarda*, Groningen: H.D. Tjeenk Willink 1974.

Huijer, NJB 2014/673
J. Huijer, 'Waarheidsvinding in de jeugdbescherming; Een juridisch perspectief', *Nederlands juristenblad* 2014/673, p. 30-35.

Huijer, FJR 2015/8
J. Huijer, 'Herziening kinderbeschermingsmaatregelen: naar een nieuwe ondertoezichtstelling', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2015/8, p. 30-35.
Huijer, JIP 2015(1)/49
J. Huijer, 'Herziening kinderbeschermingsmaatregelen: gewijzigde verhoudingen, verhelderde grondslag?', *Jeugdrecht in Praktijk* 2015(1)/49.
Huijer & Weijers, FJR Updates 16 april 2018
J. Huijer & I. Weijers, 'Acceptatie van hulp als grond voor de ondertoezichtstelling; Commentaar bij de Hoge Raad 16 februari 2018, ECLI:NL:HR:2018:218', *FJR Updates* 16 april 2018.
Huisman & Van Ommeren 2019
P.J. Huisman & F.J. van Ommeren, *Hoofdstukken van privaatrechtelijk overheidshandelen; Publiekrechtelijke en privaatrechtelijke rechtspersonen op de grens van publiek- en privaatrecht*, Deventer: Wolters Kluwer 2019.

Imkamp, JIP 2017(3)/148
R. Imkamp, 'Vrijwillige jeugdhulp in beweging; Een actueel overzicht inzake het vrijwillig kader van de Jeugdwet', *Jeugdrecht in Praktijk* 2017(3)/148.

Jansen 1980
I. Jansen, 'Het burgerlijk kinderrecht in het tijdvak 1955-1980', in: J.A.C. Bartels, J.E. Doek, L. van der Sijs & G. Delfos (red.), *75 jaar Kinderwetten 1905-1980*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1980.
Jansen, JBplus 2005/10
A.M.L. Jansen, 'Een 'never ending story'? Opmerkingen over het onderscheid tussen privaatrechtelijke en publiekrechtelijke rechtshandelingen', *Jurisprudentie Bestuursrecht plus* 2005/10.
Jansen, NJB 2016/1563
N.A.W.E. Jansen, 'De eigen(aardige) procesbevoegdheid van de minderjarige', *Nederlands Juristenblad* 2016/1563, p. 2177-2183.
De Jong-de Kruijf, FJR 2018/26
M.P. de Jong-de Kruijf, 'Gesloten jeugdhulp zonder kinderbeschermingsmaatregel: het kind goed af?', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2018/26.
De Jong-de Kruijf 2019
M.P. de Jong-de Kruijf, *Legitimiteit en rechtswaarborgen bij gesloten plaatsingen van kinderen; De externe rechtspositie van kinderen in gesloten jeugdhulp bezien vanuit kinder- en mensenrechten* (dissertatie E.M. Meijers Instituut), Den Haag: Boom juridisch 2019.
De Jongh, Gst. 2017/121
E.L. de Jongh, 'Eerste kaders van de CRvB om tot een zorgvuldig genomen jeugdhulpbeschikking te kunnen komen', *Gemeentestem* 2017/121.
Junger-Tas, Justitiële verkenningen 1980(6)/3
J. Junger-Tas, 'Justitiële kinderbescherming en hulpverlening', *Justitiële verkenningen* 1980, jrg. 6, nr. 3.
Junger-Tas 1996
J. Junger-Tas, *Jeugd en gezin; Preventie vanuit een justitieel perspectief* (in opdracht van de Directie Beleid van het Ministerie van Justitie), Den Haag: Ministerie van Justitie 1996.

Junger-Tas 1997
J. Junger-Tas, *Jeugd en gezin II; Naar een effectief preventiebeleid* (in opdracht van Directoraat-Generaal Preventie, Jeugd en Sancties), Den Haag: Ministerie van Justitie 1997.

Kaandorp & Van Os, FJR 2008/89
M. Kaandorp & C. van Os, 'Kinderrechten onder de loep', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2008/89.

Kaime 2011
T. Kaime, *The Convention on the Rights of the Child; A cultural legitimacy critique*, Groningen/Amsterdam: Europa Law Publishing 2011.

Kalika, Lam & Schepens, JIP 2015(3)/145
S.R. Kalika, E. Lam & I.J.M. Schepens, 'De rechtspositie van de jeugdige en ouders in de Jeugdwet', *Jeugdrecht in Praktijk* 2015(3)/145.

Kamphuis 1950
M. Kamphuis, *Wat is social-casework? Een eerste inleiding*, Alphen aan den Rijn: Samsom 1950.

Keizer 1971
J. Keizer, 'De kinderbescherming kan nu reeds veranderen; Een welzijnsalternatief', in: G.P. Hoefnagels, D.Q.R. Mulock Houwer & J. Keizer, *Kinderbescherming, jeugdbescherming of welzijnszorg?*, Meppel: Boom 1971.

Kilkelly 2015
U. Kilkelly, 'The CRC in litigation under the ECHR', in: T. Liefaard & J.E. Doek (eds.), *Litigating the rights of the child; The UN Convention on the Rights of the Child in domestic and international jurisprudence*, Dordrecht: Springer Science+Business Media 2015.

Kirk & Miller 1986
J. Kirk & M.L. Miller, *Reliability and validity in qualitative research,* Beverly Hills: Sage Publications 1986.

Kisch 1974
I. Kisch, 'Kinderen en ouders naar Bijbelse opvatting', in: J. Coleman, D.A. Flinterman, J.J.A. de Groot & P. Ingelse, *Jeugdrecht op een keerpunt; Bundels opstellen aangeboden aan Prof. Mr. J. Wiarda*, Groningen: H.D. Tjeenk Willink 1974.

Knuttel 1955
W.P.C. Knuttel, 'Enige vormen van bijzondere jeugdzorg; c. Gezinsvoogdij en vrij patronaat', in: De Nationale federatie de Nederlandse bond tot kinderbescherming, *Vijftig jaar kinderwetten*, Alphen aan den Rijn: N. Samsom n.v. 1955.

Knuttel & Van Hasselt 1962
W.P.C. Knuttel & J.F. van Hasselt, *Kinderrecht voor de maatschappelijk werker,* Amsterdam: De Driehoek 1962.

Koch 2009
I.E. Koch, *Human rights as indivisible rights; The protection of socio-economic demands under the European Convention on Human Rights* (International Studies in Human Rights Vol. 101), Leiden: Martinus Nijhoff Publishers 2009.

Koekebakker 1941
J. Koekebakker, *Patronaat en gezinsvoogdij; Paedagogisch-psychologische beschouwingen over het toezicht op kinderen en hun gezinnen* (dissertatie), Purmerend: J. Muusses 1941.

Koekebakker 1947
J. Koekebakker, *Kinderen onder toezicht; Psycho-Paedagogische Beschouwingen over Patronaat en Gezinsvoogdij*, Purmerend: J. Muusses 1947.

Koeman, NTB 2015/6
N.S.J. Koeman, 'Decentralisatie', *Nederlands Tijdschrift voor Bestuursrecht* 2015/6.
Koens 1994
M.J.C. Koens, *Jeugdigen in de knel; Maatregelen van jeugdbescherming in de toekomst* (inaugurele rede), Deventer: Kluwer 1994.
Kok, FJR 2004/100
J. Kok, 'Het recht op jeugdzorg', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2004/100.
Kok, FJR 2011/86
J. Kok, 'Eerder ingrijpen in het gezin', *Tijdschrift voor Familie en jeugdrecht* 2011/86.
Kok, AA 2015/1
J. Kok, 'Wet herziening kinderbeschermingsmaatregelen', *Ars Aequi* 2015/1, p. 55-59.
Kok, FJR 2017/36
J. Kok, 'Wet herziening kinderbeschermingsmaatregelen: een analyse van eerste rechtspraak', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2017/36.
Komen 1999
M. Komen, *Gevaarlijke kinderen – kinderen in gevaar; De justitiële kinderbescherming en de veranderende sociale positie van jongeren 1960-1995,* Utrecht: SWP 1999.
Koopmans 1976
T. Koopmans, *Vrijheden in beweging* (voordracht gehouden aan de Rijksuniversiteit te Gent op 5 maart 1976), Leiden/Zwolle: Juridisch Stippelwerk 1976.
Kortmann 2016
C.A.J.M. Kortmann, *Constitutioneel recht* (bewerkt door P.P.T. Bovend'Eert, J.L.W. Broeksteeg, C.N.J. Kortmann & B.P. Vermeulen), Deventer: Wolters Kluwer 2016.
Kossmann 1984
E.H. Kossmann, *De lage landen 1780-1940; Anderhalve eeuw Nederland en België*, Amsterdam: Elsevier 1984.
Kramer & Ten Voorde, FJR 2014/61
M. Kramer & M.J.M. ten Voorde, 'Rechtsbescherming onder de Jeugdwet en de Wet herziening kinderbeschermingsmaatregelen, een doolhof van procedures', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2014/61.
Kroeze, JIP 2018(3)/131
J.H.C. Kroeze, 'Is een passend zorgaanbod afdwingbaar?', *Jeugdrecht in Praktijk* 2018(3)/131.
Kruithof, Justitiële verkenningen Kinderbescherming 2002(28)/9
B. Kruithof, ''Dat strengheid ook liefde is'; Meer dan een eeuw kinderbescherming', *Justitiële verkenningen Kinderbescherming* 2002(28)/9, p. 17-28.
Kuiper-Slendebroek, AA 2016/2
B.A. Kuiper-Slendebroek, 'Het internationale recht en de nationale (t)rechter: de een ieder beschermende toepassing van artikel 94 Grondwet', *Ars Aequi* 2016/2, p. 79-87.
Künnemann 2002
R. Künnemann, 'The right to adequate food: violations related to its minimum core content', in: A.R. Chapman & S. Russell (eds.), *Core obligations: Building a framework for economic, social and cultural rights*, Antwerpen/Oxford/New York: Intersentia 2002.

Van der Laan, Justitiële verkenningen 1990(16)/2
P. H. van der Laan, 'Afscheid van het welzijnsmodel; Ontwikkelingen in jeugdbescherming en jeugdstrafrecht', *Justitiële verkenningen* 1990(16)/2, p. 8-42.

Vander Laenen & O'Gorman 2016
F. vander Laenen & A. O'Gorman, 'Ethische aspecten van het kwalitatief onderzoek', in: T. Decorte & D. Zaitch (red.), *Kwalitatieve methoden en technieken in de criminologie*, Den Haag/Leuven: Acco 2016, p. 555-586..

De Langen 1973
M. de Langen, *Recht voor jeugdigen: onderzoek naar rechten en rechtsbeginselen in het jeugdrecht* (dissertatie Universiteit Utrecht), Alphen aan den Rijn: Samsom 1973.

De Langen 1989
M. de Langen, 'Het recht van kinderen op eerbiediging van hun privé- en gezinsleven door de overheid', in: M. de Langen, J.H. de Graaf & F.B.M. Kunneman (red.), *Kinderen en recht* (wetenschappelijke reeks faculteit der rechtsgeleerdheid Universiteit van Amsterdam), Deventer: Kluwer 1989/Arnhem: Gouda Quint 1989.

Lam & Schepens, JIP 2014(3)/172
E. Lam & I.J.M. Schepens, 'Overzicht wijzigingen Herziening Kinderbeschermingsmaatregelen', *Jeugdrecht in Praktijk* 2014(3)/172.

Lam & Schepens, JIP 2017(2)/98
E. Lam & I.J.M. Schepens, 'De stand van zaken twee jaar later', *Jeugdrecht in Praktijk* 2017(2)/98.

Lam & Schepens, TvJr 2021/3
E. Lam & I.J.M. Schepens, 'Zes jaar later: met z'n allen verstrikt geraakt in het stelsel?!', *Tijdschrift voor Jeugdrecht* 2021/3, p. 73-86.

LeCompte & Preissle 1993
M.D. LeCompte & J. Preissle, *Ethnography and Qualitative Design in Educational Research*, San Diego: Academic Press 1993.

Leijten 2015
A.E.M. Leijten, *Core rights and the protection of socio-economic interests by the European Court of Human Rights* (dissertatie E.M. Meijers Instituut), Zutphen: CPI Koninklijke Wöhrmann 2015.

Leijten, Regelmaat 2016/4
A.E.M. Leijten, 'De invloed van niet-rechtstreeks werkende grondrechtelijke verdragsbepalingen en de wetgever', *RegelMaat* 2016/4.

Van Leuven & De Klerk, EB 2013/32
C.A.R.M. van Leuven & M.J. de Klerk, 'Formele en informele rechtsingang(en) minderjarige', *EB Tijdschrift voor scheidingsrecht* 2013/32.

Levy e.a. 1898
J.A. Levy, P.H. Hugenholtz, A.J. Rethaan Macaré & Th. Nolen, *Het vraagstuk van de verzorging der verwaarloosde kinderen* (in opdracht van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen), Amsterdam: S.L. van Looy 1898.

Lieber, FJR 2021/39
J.H. Lieber, 'Zijn kinderen procesbekwaam? Hof Amsterdam zet de deur op een kier', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2021/39.

Liefaard, NTM/NJCM-Bull. 2013/37
T. Liefaard, 'De waarde van de rapportageverplichting van Nederland aan het VN-kinderrechtencomité', *NTM/NJCM-Bulletin* 2013/37.

Liefaard, FJR 2015/12
T. Liefaard, 'Procespositie minderjarige', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2015/12.

Liefaard, FJR 2017/19
T. Liefaard, 'Kindvriendelijke rechtspraak :)', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2017/19.

Liefaard, FJR 2018/41
T. Liefaard, 'Hoezo kindvriendelijk? Over 'child-friendly justice' ter bevordering van effectieve participatie van kinderen in juridische procedures en besluitvorming', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2018/41.

Liefaard, Doek & Verkroost 2018
T. Liefaard, J.E. Doek & D.S. Verkroost, 'Een internationaal kinderrechtenperspectief op de decentralisatie van de jeugdhulp; Maatwerk, gelijkheid en stelselverantwoordelijkheid in het kader van de Jeugdwet', in: R.D. Friele, M.R. Bruning, I.L.W. Bastiaanssen, R. de Boer, A.J.E.H. Bucx, J.F. de Groot, T. Pehlivan, L. Rutjes, F. Sondeijker, T.A. van Yperen & R. Hageraats, *Eerste evaluatie Jeugdwet; Na de transitie nu de transformatie*, Den Haag: ZonMw 2018, p. 165-184.

Limbeek & Bruning 2015
M.M.C. Limbeek & M.R. Bruning, 'The Netherlands', in: T. Liefaard & J.E. Doek (eds.), *Litigating the rights of the child; The UN Convention on the Rights of the Child in domestic and international jurisprudence*, Dordrecht: Springer Science+Business Media 2015.

Lincoln & Guba 1985
Y.S. Lincoln & E.G. Guba, *Naturalistic inquiry*, Beverly Hills: Sage 1985.

Van der Linden, FJR 2001/12
A. van der Linden, 'Over de civielrechtelijke kinderwet: met récht voor galg en rad', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2001/12.

Lückers, in: Tekst & Commentaar Personen- en Familierecht 2018
M.L.C.C. Lückers, commentaar op art. 13 EVRM, in: M.J.C. Koens & A.P.M.J. Vonken (red.), *Tekst & Commentaar Personen- en Familierecht*, Deventer: Wolters Kluwer 2018.

Lünnemann e.a. 2018
K. Lünnemann, J. Huijer, K. Bel, M. Lünnemann, M. Steketee & I. Weijers, *Tussenevaluatie Wet Herziening kinderbeschermingsmaatregelen*, Utrecht: Verwey-Jonker Instituut 2018.

Maesschalck 2016
J. Maesschalck, 'Methodologische kwaliteit in het kwalitatief onderzoek', in: T. Decorte & D. Ziatch (red.), *Kwalitatieve methoden en technieken in de criminologie*, Den Haag/Leuven: Acco 2016, p. 131-160.

Malagala, C.L.B. 2009/463
T.A. Malagala, 'Is there a need for a human rights based approach to health in Uganda', *Commonwealth Law Bulletin* 2009/463.

Maxwell 1996
J.A. Maxwell, *Qualitative research design; An interactive approach*, Thousand Oaks: Sage Publications 1996.

Mees-Havelaar 1930
E. Mees-Havelaar, 'De gezinsvoogdij', in: H. de Bie, O.J. Cluysenaer, J. Frenkel-Van Aalten, P.J. Witteman & P.A. van Toorenburg (red.), *De eerste kwarteeuw der Kinderwetten 1 december 1905-1930*, Leiden: A.W. Sijthoff's uitgeversmaatschappij N.V. 1930.

Merriam 2002
S.B. Merriam, *Qualitative research in practice: Examples for discussion and analysis*, San Francisco: Jossey-Bass 2002.

Mertens, Justitiële verkenningen 1990(16)/2
N.M. Mertens, 'De werkwijze van de Raad voor de Kinderbescherming in klachtzaken', *Justitiële verkenningen* 1990(16)/2.

Meuwese, Justitiële verkenningen kinderbescherming 2002(28)/9
S. Meuwese, 'Jeugdzorg in het perspectief van internationale rechtsnormen', *Justitiële verkenningen Kinderbescherming* 2002(28)/9.
Meuwese, AA 2002, 51
S. Meuwese, 'Jeugdzorg als mensenrecht', *Ars Aequi* 2002/51.
Mijnarends, AA 2000/2
E.M. Mijnarends, 'De betekenis van het Internationale Kinderrechtenverdrag voor Nederland', *Ars Aequi* 2000/2, p. 82-91.
Mink, EB 2012/41
E.A. Mink, 'De procespositie van de minderjarige in de civiele procedure', *EB Tijdschrift voor scheidingsrecht* 2012/41.
Mol 2021
C. Mol, *The Child's Right to Participate in Family Law Proceedings according to International and European Human Rights Law – Represented, Heard or Silenced?* (dissertatie Universiteit Utrecht), Universiteit Utrecht 2021.
Van Montfoort e.a. 2018
A.J. van Montfoort, A. Verhagen, J.E. Sondorp & L.D.R. Torregrosa, *Samenwerking en doorlooptijden in de jeugdbeschermingsketen; Onderzoeksrapport Midden- en West-Brabant*, Woerden: Van Montfoort 2018.
Morel S.J., Tijdschrift voor maatschappelijk werk 1954/8, nr. 14
J. Morel S.J., 'Subsidiariteit in het maatschappelijk werk', *Tijdschrift voor maatschappelijk werk* 1954/8, nr. 14.
Mulock Houwer 1948
D.Q.R. Mulock Houwer, *Preadviezen betreffende de organisatie van de kinderbescherming speciaal in haar verhouding tot de gemeenten,* Zwolle 1948.
Mulock Houwer 1955
D.Q.R. Mulock Houwer, 'Uitzicht', in: De Nationale federatie de Nederlandse bond tot kinderbescherming, *Vijftig jaar kinderwetten*, Alphen aan den Rijn: N. Samsom n.v. 1955.
Mulock Houwer 1971
D.Q.R. Mulock Houwer, 'Noodzaak van een anders georiënteerd inrichtingswezen', in: G.P. Hoefnagels, D.Q.R. Mulock Houwer & J. Keizer, *Kinderbescherming, jeugdbescherming of welzijnszorg?*, Meppel: Boom 1971.
Munneke 2016
S.A.J. Munneke, 'Maatwerk, gelijkheid, zeggenschap', in: G.J. Vonk, A.M. Klingenberg, S.A.J. Munneke & A. Tollenaar (red.), *Rechtsstatelijke aspecten van de decentralisaties in het sociale domein,* Groningen: Serie Bestuursrecht & Bestuurskunde Groningen 2016, p. 63-97.
Muntarbhorn 2017
V. Muntarbhorn, 'The Convention on the Rights of the Child: 25 years and beyond', in: T. Liefaard & J.J. Sloth-Nielsen (eds.), *The United Nations Convention on the Rights of the Child; Taking stock after 25 years and looking ahead*, Leiden/Boston: Brill/Nijhoff 2017, p. 17-30.

Nagelhout & Van Wordragen, TFB 2021/8
S.V. Nagelhout & T.A.D. van Wordragen, 'Tijd voor een verdere codificatie van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur? Een rondgang anno 2021 en aanbevelingen voor de toekomst', *Tijdschrift voor Formeel Belastingrecht* 2021/8.
Nijenhuis, Tijdschrift voor agologie 1978/3
H. Nijenhuis, 'De verhouding overheid – particulier initiatief, een historische schets', *Tijdschrift voor agologie* 1978/3.

Noriega, UCL Journal of Law and Jurisprudence 2012/166
I.A. Noriega, 'Judicial review of the right of health and its progressive realisation; The case of the constitutional court of Peru', *UCL Journal of Law and Jurisprudence* 2012/166.
Nota, Mozaïek 1970
J.A. Nota, 'Kinderbescherming zonder justitie', *Mozaïek* 1970.
Nota, NJB 1972
J.A. Nota, 'De nieuwe maatregelen van jeugdbescherming in het rapport Wiarda', *Nederlands Juristenblad* 1972, p. 33-43.
Nowak 2005
M. Nowak, *A CRC Commentary on the United Nations Convention on the Rights of the Child; Article 6 The right to life, survival and development*, Leiden/Boston: Martinus Nijhoff Publishers 2005.

O'Mahony, European Human Rights Law Review 2019/24
C. O'Mahony, 'Is time running out for corporal punishment under the ECHR?', *European Human Rights Law Review* 2019/24.
O'Mahony, International Journal of Children's Rights 2019/4
C. O'Mahony, 'Child Protection and the ECHR: Making sense of positive and procedural obligations', *International Journal of Children's Rights* 2019/4.
Ortlep, AB Klassiek 2016/44.4
R. Ortlep, 'Strategisch besluitbegrip', *AB Klassiek* 2016/44.4.
Van Os & Hendriks, FJR 2010/70
E.C.C. van Os & A.C. Hendriks, 'Wie is de baas over de baarmoeder? Mensenrechtelijke aspecten van de bescherming aan ongeborenen', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2010/70.
Overwater, Tijdschrift voor Armenzorg, Maatschappelijk Hulpbetoon en Kinderbescherming 1927
J. Overwater, 'Rondom de kinderrechter,' *Tijdschrift voor Armenzorg, Maatschappelijk Hulpbetoon en Kinderbescherming* 1927.
Overwater 1930
J. Overwater, 'De Kinderwetten', in: H. de Bie, O.J. Cluysenaer, J. Frenkel-Van Aalten, P.J. Witteman & P.A. van Toorenburg (red.), *De eerste kwarteeuw der Kinderwetten 1 december 1905-1930*, Leiden: A.W. Sijthoff's uitgeversmaatschappij N.V. 1930.
Overwater 1948
J. Overwater, 'Kinderrechtspraak en kinderbescherming,' Alphen aan den Rijn: N. Samson N.V. 1948.

Parkes 2013
A. Parkes, *Children and International Human Rights Law; The Right of the Child to be Heard*, London/New York: Routledge 2013.
Patton 1990
M.Q. Patton, *Qualitative evaluation and research methods* (2nd edition), Beverly Hills Sage 1990.
Patton, HSR 1999, 34:5
M.Q. Patton, 'Enhancing the quality and credibility of qualitative analysis', *Health Services Research* 1999, 34:5 Part II.
Patton 2001
M.Q. Patton, *Qualitative evaluation and research methods* (3rd edition), Thousand Oaks: Sage Publications 2001.

Peleg, IJCR 2013/21
N. Peleg, 'Reconceptualising the child's right to development: children and the capability approach', *International Journal of Children's Rights* 2013/21, p. 523-542.
Peleg 2019
N. Peleg, *The child's right to development*, Cambridge: Cambridge University Press 2019.
Phillips, FJR 2012/35
C. Phillips, 'Klachtrecht bij het Comité inzake de Rechten van het Kind', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2012/35.
Pieters, FJR 2018/48
I.J. Pieters, 'Kroniek Jeugdrecht', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2018/48.
Pieters, FJR 2022/26
I.J. Pieters, 'De bijzondere curator anno 2022; In de rug gedekt door de wet?', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2022/26.
Pieters, FJR 2022/28
I.J. Pieters, 'Kroniek Jeugdrecht', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2022/28.
Pieterse, Tydskrif vir Hedendaagse Romeins-Hollandse Reg 2010/73
M. Pieterse, 'Children's access to health care services within and outside of the parent-child relationship', *Tydskrif vir Hedendaagse Romeins-Hollandse Reg* 2010/73.
Pulles, NJB 2011/4
G. Pulles, 'Onduidelijkheid over de rechtstreekse werking van het VN-kinderrechtenverdrag', *Nederlands juristenblad* 2011/4.
Pulles 2014
G.J.W. Pulles, *Vijfentwintig jaar IVRK en de Nederlandse Rechter; Beschouwingen over de toepassing van het Internationale Verdrag voor de Rechten van het Kind in de Nederlandse Rechtspraak*, Oisterwijk: Wolf Legal Publishers 2014.
Pulles, Handicap & Recht 2017/1
G.J.W. Pulles, 'Een verdrag met potentieel vérstrekkende gevolgen; De toepassing van het VN-verdrag Handicap door de Nederlandse rechter', *Handicap & Recht* 2017/1.

Quik-Schuijt, FJR 2015/51
A.M. Quik-Schuijt, 'Drang in de jeugdzorg', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2015/51, p. 214.

Van Raalten 1986
G.W. van Raalten, 'Enkele gedachten over regionalisering mede naar aanleiding van de nota Wiersma', in: De Koepel, *Terugblik op vooruitzien; Van kinderbescherming naar jeugdhulpverlening 1946-1986*, Rotterdam: Stichting "De Koepel" 1986.
Rap 2013
S.E. Rap, *The participation of juvenile defendants in the youth court: A comparative study of juvenile justice procedures in Europe* (dissertatie Universiteit Utrecht), Amsterdam: Pallas publications 2013.
Rap, Verkroost & Bruning 2018
S. Rap, D. Verkroost & M. Bruning, *Kansen en momenten voor participatie in het jeugdhulptraject in de praktijk Tweede deel van een onderzoek naar de participatie van kinderen in de jeugdhulpverlening* (met financiële ondersteuning van Stichting Steunfonds Pro Juventute Nederland), Leiden: Universiteit Leiden 2018.

Roagna 2012
I. Roagna, *Protecting the right to respect for private and family life under the European Convention on Human Rights*, Straatsburg: Council of Europe 2012.
Roeland 1980
D. Roeland, *Kinderbescherming in de maatschappij 1905-1980*, Baarn: Uitgeverij Ambo bv 1980.
Rood-De Boer, FJR 1980/2
M. Rood-De Boer, 'Een huis voor morgen; Jeugdrecht en jeugdbeschermingsrecht in de toekomst', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 1980/2, p. 130-159.
Rood-De Boer, NILR 1987/34, nr. 2
M. Rood-De Boer, 'Recent developments in The Netherlands with regard to parental authority', *Netherlands International Law Review* 1987/34, nr. 2
De Rooij & Kruifhof, Sociologisch Tijdschrift 1987/13, nr. 4.
P. de Rooij & B. Kruithof, 'Liefde en plichtbesef; De kinderbescherming in Nederland rond 1900', *Sociologisch Tijdschrift* 1987/13, nr. 4.
Rooney 2009
R.H. Rooney, *Strategies for work with involuntary clients*, New York: Columbia University Press 2009.
Van Rossem & Spijkers, THEMIS 2016/3
J.W.C. van Rossem & O. Spijkers, 'Rechtstreekse werking van internationale verdragen: een Hollands probleem met een Amerikaanse of Franse oplossing?', *Rechtsgeleerd Magazijn THEMIS* 2016/3.
Ruitenberg 2003
G.C.A.M. Ruitenberg, *De doorwerking van het VN-Verdrag inzake de Rechten van het Kind in de Nederlandse Rechtspraak*, Den Haag: WODC 2003.
Ruitenberg, FJR 2003/23
O.J.W. Ruitenberg, 'Het doel van de ondertoezichtstelling en de lege handen van de gezinsvoogdij', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2003/23.
De Ruiter & Schouten 1972
J. de Ruiter & J.A.M. Schouten, *Hulp en recht; hulpverlening en jeugdrechter in de toekomst*, Deventer: Kluwer 1972.
De Ruiter 1974
J. de Ruiter, 'Het weglopen van minderjarigen als opgave voor het jeugdrecht', in: J. Coleman, D.A. Flinterman, J.J.A. de Groot & P. Ingelse, *Jeugdrecht op een keerpunt; Bundels opstellen aangeboden aan Prof. Mr. J. Wiarda*, Groningen: H.D. Tjeenk Willink 1974.
Ruiz-Casares e.a., IJHR 2017/21, nr. 1
M. Ruiz-Casares, T.M. Collins, E.K.M. Tisdall & S. Grover, 'Children's rights to participation and protection in international development and humanitarian interventions: nurturing a dialogue', *The International Journal of Human Rights* 2017/21, nr. 1, p. 1-13.
Rutgers van der Loeff 1980
M. Rutgers van der Loeff, 'De 'Kinderwetten' van 50 en 75 jaar, gezien door de ogen van een kinderrechter', in: J.A.C. Bartels, J.E. Doek, L. van der Sijs & G. Delfos (red.), *75 jaar Kinderwetten 1905-1980*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1980.
De Ruyter 1993
D. de Ruyter, *Met recht ingrijpend; Een pedagogisch criterium voor het opleggen van hulp* (dissertatie), Amsterdam: Buijten & Schipperheijn 1993.

San Giorgi 2012
M. San Giorgi, *The human right to equal access to health care* (dissertatie), Rotterdam: Erasmus Universiteit Rotterdam 2012.

Van Sasse van Ysselt, RegelMaat 2016/4
P.B.C.D.F. van Sasse van Ysselt, 'Realisering van grondwettelijke sociale grondrechten; wetgever, ubi est?', *RegelMaat* 2016/4.

De Savornin Lohman e.a. 2000
J. de Savornin Lohman, M.R. Bruning, M.J.H. Goderie, S.M.A. Nieborg & M.J. Steketee, *Met recht onder toezicht gesteld; Evaluatie herziene OTS-wetgeving*, Utrecht: Verwey-Jonker Instituut 2000.

Ter Schegget 1967
H. ter Schegget, *Het kind van de rekening; Schetsen uit de voorgeschiedenis van de kinderbescherming*, Alphen aan den Rijn: Samson 1967.

Schlössels & Zijlstra 2017
R.J.N. Schlössels & S.E. Zijlstra, *Bestuursrecht in de sociale rechtsstaat; Band 1. Grondslagen, begrippen, normering, organisatie, wetgeving, uitvoering, handhaving (Handboeken staats- en bestuursrecht*), Deventer: Wolters Kluwer 2017.

Schuyt & Van der Veen 1986
K. Schuyt & R. van der Veen, *De verdeelde samenleving*, Leiden: Stenfert Kroese 1986.

Schuytvlot 1999
A.H. Schuytvlot, *Een dynamische driehoek; Gezinsvoogd, ouder en kind een jaar lang gevolgd* (dissertatie), Delft: Eburon 1999.

Sepúlveda 2003
M. Sepúlveda, *The nature of the obligations under the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights*, Antwerpen/Oxford/New York: Intersentia 2003.

Shier, Children and Society 2001/15
H. Shier, 'Pathways to Participation: Openings, Opportunities and Obligations', *Children and Society* 2001/15.

Sieburgh, THEMIS 2015/1
C.H., Sieburgh, 'Waarom het Unierecht de invloed van grondrechten op het privaatrecht aanjaagt en versterkt', *Rechtsgeleerdheid Magazijn THEMIS* 2015/1.

Simbo, Law Democracy & Development 2013/17
C. Simbo, 'The right to basic education, the South African constitution and the Juma Musjid Case: An unqualified human right and a minimum core standard', *Law Democracy & Development* 2013/17.

Slagter 1971
S. Slagter, *Vijftig jaar Kinderrechter en ondertoezichtstelling*; *Een kritische bezinning*, Amsterdam: Nationale Federatie voor Kinderbescherming en Stichting voor het Kind 1971.

Slagter, NJB 1973/32
S. Slagter, 'Op zoek naar andere structuren voor de kinderbescherming', *NJB* 1973/32.

Slot e.a. 2002
N.W. Slot, A. Theunissen, F.J. Esmeijer & Y. Duivenvoorden, *909 zorgen; Een onderzoek naar de doelmatigheid van de ondertoezichtstelling,* Amsterdam: Vrije Universiteit 2002.

Slot, JIP 2015(2)/103
W. Slot, 'Zelfbestuur in de jeugdhulp, de visie van Mulock Houwer', *Jeugdrecht in Praktijk* 2015(2)/103.

Sloth-Nielsen & Bolscher 2020
J.J. Sloth-Nielsen & K.G.A. Bolscher, '"Is het glas half vol of half leeg?"; Een overzicht van de rapportageverplichting van Nederland aan het VN-Kinderrechtencomité onder 30 jaar IVRK', in: M.R. Bruning, K.F.M. Klep & E.C.C. Punselie (red.), *De invloed van 30 jaar Kinderrechtenverdrag in Nederland; Perspectieven voor de rechtspraktijk* (Recht en Praktijk nr. PFR7), Deventer: Wolters Kluwer 2020.

Smits 2003
J.M. Smits, *Constitutionalisering van het vermogensrecht (Preadvies Nederlandse Vereniging voor Rechtsvergelijking*), Deventer: Kluwer 2003.

Smit & Timmermans 2015
W. Smit & M. Timmermans, *Voorbereiding evaluatie wetswijziging jeugdbescherming*, Amsterdam: Regioplan 2015.

Sol & Ros, AA 2006/4
D. Sol & P. Ros, 'Is de (rechts)positie van de minderjarige in de nieuwe Wet op de jeugdzorg daadwerkelijk verbeterd?', *Ars Aequi* 2006/4, p. 239-250.

Spronk-van der Meer 2014
S.I. Spronk-van der Meer, *The right to health of the child; An analytical exploration of the international normative framework* (dissertatie), Leiden: Universiteit Leiden 2017.

Stams e.a. 2010
G.J.J.M. Stams, M. Top-Van der Eem, S. Limburg, E.S. van Vugt & P.H. van der Laan, *Implementatie en doelmatigheid van de Deltamethode Gezinsvoogdij; Onderzoek naar de invloed van de Deltamethode Gezinsvoogdij op het verloop van de ondertoezichtstelling (WODC)*, Amsterdam: Kohnstamm Instituut 2010.

Stegerhoek 1987
N.A. Stegerhoek, *Hulp en recht voor jeugdigen*, Den Haag: HRWB Adviescollege voor sociaal en cultureel beleid 1987.

Stegerhoek 1995
N.A. Stegerhoek, *De publieke kant van het jeugdrecht; Publieke aspecten van het civiele jeugdrecht nader beschouwd* (dissertatie), Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1995.

Steketee, Overgaag & Lünnemann 2003
M.J. Steketee, A.M. Overgaag & K.D. Lünnemann, *Minderjarigen als procespartij?; Een onderzoek naar de bijzondere curator en een formele rechtsingang voor minderjarigen,* Utrecht: Verwey-Jonker Instituut 2003.

Straatman, JIP 2016(1)/45
E. Straatman, 'Het eerste jaar Herziening Kinderbeschermingsmaatregelen', *Jeugdrecht in Praktijk* 2016(1)/45.

Sutherland, SLR 2015/26
E.E. Sutherland, 'The child's right to life, survival and development: Evolution and Progress', *Stellenbosch Law Review* 2015/26.

Van Teeffelen, Justitiële verkenningen 1990(16)/2
P.A.J.Th. van Teeffelen, 'De balancerende kinderrechter; Tussen rechtsbescherming en hulpverlening', *Justitiële verkenningen* 1990(16)/2.

Van Teeffelen, EB 2013/62
P.A.J.Th. van Teeffelen, 'Formele en informele rechtsingang(en) minderjarige', *EB Tijdschrift voor scheidingsrecht* 2013/62.

Van Teeffelen, FJR 2017/37
P.A.J.Th. van Teeffelen, 'De kinderrechter: een kameleon in de rechterlijke organisatie?', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2017/37, p. 173-176.

Van Teeffelen, FJR 2018/52
P.A.J.Th. van Teeffelen, 'Een jonge loot aan de boom van het tuchtrecht: tuchtrecht voor jeugdprofessionals', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2018/52.
Tilanus 1998
C.P.G. Tilanus, *Jeugdzorg: Historie en wetgeving*, Utrecht: Uitgeverij SWP 1998.
Thoenes 1971
P. Thoenes, *De elite in de verzorgingsstaat*, Leiden: H.E. Stenfert Kroese N.V. 1971.
Toebes, Health and Human Rights 2006/9
B.C.A. Toebes, 'The right to health and the privatization of national health systems: a case study of the Netherlands', *Health and Human Rights* 2006/9, nr. 1.
Van Tol, FJR 2016/16
A. van Tol, 'Gemeenten, jeugdbescherming en financiering jeugdhulp – ervaringen uit de praktijk', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2016/16.
Tonkens & Duyvendak, Justitiële verkenningen 2001(27)/6
E. Tonkens & J.W. Duyvendak, 'Paternalisme tussen verguizing en omarming; Bemoeizorg en bemoeizucht van sociale professies na 1950', *Justitiële verkenningen* 2001(27)/6.
Traas 1967
M. Traas, *Maatschappelijk werk in deze tijd*, Nijkerk: Callenbach 1967.
Troisfontaine, FJR 2005/80
S. Troisfontaine, 'Recht op zorg met recht een zorg?', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2005, 80.
Tulkens 2008
F. Tulkens, 'The European Convention on Human Rights and Children's Rights', in: Council of Europe, *International justice for children*, Straatsburg: Council of Europe Publishing 2008, p. 17-35.

Van Unen 1996a
A.A.W. van Unen, *De Wet op de Jeugdhulpverlening: Overheid of particulier initiatief?* (dissertatie), Utrecht: Lemma 1996.
Van Unen 1996b
A.A.W. van Unen, *Hoofdstukken uit het Jeugdhulpverleningsrecht*, Utrecht: De Tijdstroom 1996.
Van Unen 2005
A.A.W. van Unen, *Wet op de jeugdzorg; Tekst en uitleg*, 's-Gravenhage: Elsevier Overheid 2005.

Valenkamp, Sondorp & Van Montfoort 2017
M. Valenkamp, E. Sondorp & A.J. van Montfoort, *Pilot bijzondere curator/gedragsdeskundige in de rechtbank Zeeland-West-Brabant, locatie Breda; Het belang van het kind in complexe scheidingen* (in opdracht van de Raad voor de rechtspraak), Den Haag: Sdu Uitgevers BV 2017.
Valk, Tijdschrift voor Civiele Rechtspleging 2019/2
J. Valk, 'Advisering door het EHRM in civiele zaken', *Tijdschrift voor Civiele Rechtspleging* 2019/2.
Van Veen 1995
H.G. van Veen, 'Taak en positie van de voogdijraad', in: De Nationale federatie de Nederlandse bond tot kinderbescherming, *Vijftig jaar kinderwetten*, Alphen aan den Rijn: N. Samsom n.v. 1955.

Veldkamp 2001
A.W.M. Veldkamp, *'Over grenzen!' Internationaal vergelijkende verkenning van de rol van de overheid bij de opvoeding en bescherming van kinderen*, Den Haag: Ministerie van Justitie, Directie Preventie, Jeugd- en Sanctiebeleid 2001.

Verhey 1990
L.F.M. Verhey, 'De horizontale werking van het EVRM', in: A.W. Heringa & J.G.C. Schokkenbroek (red.), *40 jaar Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens: opstellen over de ontwikkeling van het EVRM in Straatsburg en in Nederland 1950-1990*, Leiden: Stichting NJCM-Boekerij 1990.

Verkroost, TvJr 2019/1
D.S. Verkroost, 'Jeugdhulpverlening 'met zachte drang': duidelijkheid vereist', *Tijdschrift voor Jeugdrecht* 2019/1.

Verkroost, TvGR 2021/4
D.S. Verkroost, 'Vrijwillig, niet vrijblijvend; Informed consent bij de inzet van 'drang' of 'intensieve vrijwillige hulp' in het jeugdhulpverleningsstelsel', *Tijdschrift voor Gezondheidsrecht* 2021/4, p. 350-356.

Verkroost & Bruning 2020
D.S. Verkroost & M.R. Bruning, 'De jeugdbeschermingstafel: niet over, maar met de minderjarige; Betrokkenheid van minderjarigen bij besluitvorming aan de jeugdbeschermingstafel; nu en in de toekomst', in: M.R. Bruning, K.F.M. Klep & E.C.C. Punselie (red.), *De invloed van 30 jaar Kinderrechtenverdrag in Nederland; Perspectieven voor de rechtspraktijk* (Recht en Praktijk nr. PFR7), Deventer: Wolters Kluwer 2020.

Verschuren, EB 2018/15
M.M. Verschuren, 'De rechtspositie van minderjarigen anno 2017', *EB Tijdschrift voor scheidingsrecht* 2018/15.

Victoor, Coppenhagen & De Groot 2018
A. Victoor, T. Coppenhagen & J. de Groot, 'Deelstudie Gemeentelijk perspectief', in: R.D. Friele, M.R. Bruning, I.L.W. Bastiaanssen, R. de Boer, A.J.E.H. Bucx, J.F. de Groot, T. Pehlivan, L. Rutjes, F. Sondeijker, T.A. van Yperen & R. Hageraats, *Eerste evaluatie Jeugdwet; Na de transitie nu de transformatie*, Den Haag: ZonMw 2018, p. 186-223.

Visser 1980
Joh. Visser, 'Het departementale beleid', in: J.A.C. Bartels, J.E. Doek, L. van der Sijs & G. Delfos (red.), *75 jaar Kinderwetten 1905-1980*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1980.

Vlaardingerbroek 1991
P. Vlaardingerbroek, *De toekomst van de personen-, familie- en jeugdrechtspraak* (dissertatie), Deventer: Kluwer 1991.

Vlaardingerbroek, FJR 2004/101
P. Vlaardingerbroek, 'Van jeugdhulpverlening/jeugdbescherming naar jeugdzorg', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2004/101.

Vlaardingerbroek, FJR 2007/2
P. Vlaardingerbroek, 'Kinderen eerst, ouders laatst?', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2007/2.

Vlaardingerbroek 2013
P. Vlaardingerbroek, '90 jaar OTS en 90 jaar kinderrechters; Op naar de 100 jaar?', in: M.R. Bruning & T. Liefaard, *De ondertoezichtstelling 90 jaar – versleten of vitaal?*, Den Haag: Sdu Uitgevers 2013.

Vlemminx, NTM/NJCM-Bull. 2003/28
F.M.C. Vlemminx, 'Onze tandeloze sociale grondrechten in het licht van twintig jaar EVRM', *NTM/NJCM-Bulletin* 2003/28, nr. 3a.
Vlemminx, AA 2004/9
F.M.C. Vlemminx, 'Is de nationale rechter verplicht een rechtsregel die het EHRM formuleert toe te passen? Beantwoording rechtsvraag (313) Staatsrecht', *Ars Aequi* 2004/9, p. 682-687.
Vlemminx, NJB 2008/1265
F.M.C. Vlemminx, 'De januskop van Nederland en de convergentie van mensenrechten onder het EVRM', *Nederlands Juristenblad* 2008/1265.
Vlemminx 2009
F.M.C. Vlemminx, 'Dutch schizophrenic constitutional law and enlightening practices of the European Court for Human Rights', in: O. Hospes & B.M.J. van der Meulen, *Fed up with the right to food? The Netherlands' policies and practices regadering the human right to adequate food,* Wageningen: Wageningen Academic Publishers 2009, p. 57-68.
Vlemminx, NTM/NJCM-Bull. 2010/35
F.M.C. Vlemminx, 'Het inlezen van economische, sociale en culturele rechten in het EVRM door het EHRM', *NTM/NJCM-Bulletin* 2010/35, nr. 7.
Vlemminx & Meuwese 2019a
F.M.C. Vlemminx & A.C.M. Meuwese, 'Commentaar op artikel 93 van de Grondwet', in: E.M.H. Hirsch Ballin & G. Leenknegt (red.), *Artikelsgewijs commentaar op de Grondwet*, webeditie 2019 (www.Nederlandrechtsstaat.nl).
Vlemminx & Meuwese 2019b
F.M.C. Vlemminx & A.C.M. Meuwese, 'Commentaar op artikel 94 van de Grondwet', in: E.M.H. Hirsch Ballin & G. Leenknegt (red.), *Artikelsgewijs commentaar op de Grondwet*, webeditie 2019 (www.Nederlandrechtsstaat.nl).
Vonk 2016
G.J. Vonk, 'Decentralisaties in het sociale domein en grondrechtelijke zorgplichten', in: G.J. Vonk, A.M. Klingenberg, S.A.J. Munneke & A. Tollenaar (red.), *Rechtsstatelijke aspecten van de decentralisaties in het sociale domein,* Groningen: Serie Bestuursrecht & Bestuurskunde Groningen 2016, p. 121-145.
Vonk e.a. 2016
G. Vonk, A. Klingenberg, S. Munneke & A. Tollenaar, *Rechtsstatelijke aspecten van de decentralisaties in het sociale domein*, Groningen: Rijksuniversiteit Groningen 2016.
De Vos 2010
B.J. de Vos, *Horizontale werking van grondrechten; Een kritiek* (dissertatie), Leiden: Maklu-Uitgevers en B.J. de Vos 2010.
De Vries & Van Tricht 1903
A.D.W. de Vries & F.J.G. van Tricht, *Geschiedenis der wet op de ouderlijke macht en de voogdij (6 februari 1901, Staatsblad no. 62); Verzameling van regeeringsontwerpen, gewisselde stukken, gevoerde beraadslagingen, enz., met enkele korte kantteekeningen en register, eerste deel,* Groningen: J.B. Wolters 1903.
De Vries & Van Tricht 1905
A.D.W. de Vries & F.J.G. van Tricht, *Geschiedenis der wet op de ouderlijke macht en de voogdij (6 februari 1901, Staatsblad no. 62); Verzameling van regeeringsontwerpen, gewisselde stukken, gevoerde beraadslagingen, enz., met enkele korte kantteekeningen en register, tweede deel,* Groningen: J.B. Wolters 1905.

De Vries & Van Tricht 1907
A.D.W. de Vries & F.J.G. van Tricht, *Geschiedenis der wetgeving op de misdadige jeugd (wetten van 12 februari 1901 (S. 63) en 12 februari 1901 (S. 64); Verzameling van regeeringsontwerpen, gewisselde stukken, gevoerde beraadslagingen, enz., voorzien van inleiding en register, tweede gedeelte de wet van 12 februari 1901 (S. 64)*, Haarlem: H.D. Tjeenk Willink & Zoon 1907.

Waaldijk 1980
C. Waaldijk, 'Toekomstperspectief jeugdbescherming', in: J.A.C. Bartels, J.E. Doek, L. van der Sijs & G. Delfos (red.), *75 jaar Kinderwetten 1905-1980*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1980.

Weber 1972
M. Weber, *Wirtschaft und Gesellschaft; Grundriss der Verstehende Soziologie*, Tübingen: J.C.B. Mohr (Paul Siebeck) 1972.

Webley 2010
L. Webley, 'Qualitative approaches to empirical legal research', in: P. Cane & H.M. Kritzer (red.), *Oxford Handbook of Empirical Legal Research*, Oxford: University Press 2010.

Weijers, Kind en Adolescent 2002/23
I. Weijers, 'Zestig jaar kinder- en jeugdpsychiatrie in Nederland (1920-1980)', *Kind en Adolescent; Tijdschrift voor pedagogiek, psychiatrie en psychologie* 2002/23.

Weijers, FJR 2015/56
I. Weijers, 'Prenatale kinderbescherming; Nuttig maar ook dubieus advies RSJ', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2015/56, p. 233-235.

Weijers 2016
I. Weijers, 'Jeugdbescherming in de 21e eeuw – Prudentie, professionaliteit en proportionaliteit', in: I. Weijers, *Rotjeugd,* Amsterdam: SWP 2016, p. 9-25.

Weijers, NJB 2021/25
I. Weijers, 'Dossier jeugdzorg; Extra miljarden lossen problemen niet op; nieuw plan jeugdbescherming zorgt voor extra problemen', *Nederlands juristenblad* 2021/25.

Widdershoven 1989
R.J.G.M. Widdershoven, *Gespecialiseerde rechtsgangen in het administratieve recht* (dissertatie), Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1989.

Van Wijk 1999
H. van Wijk, *Hoezo noodzakelijk? Rechtsgronden voor kinderbeschermingsmaatregelen* (dissertatie), Amsterdam: Thela Thesis 1999.

Van Wijk/Konijnenbelt & Van Male 2014
W. Konijnenbelt & R. van Male, *Hoofdstukken van bestuursrecht*, Deventer: Kluwer 2014.

Wijne 2018
R.P. Wijne, commentaar op art. 7:460 BW, in: Groene Serie, S.E. Bartels & C.G. Breedveld-De Voogd (red.), *Bijzondere overeenkomsten*, Deventer: Wolters Kluwer (losbladig en online).

Williams 2011
J.M. Williams, 'Multi-level governance and CRC implementation', in: A. Invernizzi & J.M. Williams, *The human rights of children; From visions to implementation*, Farnham: Ashgate Publishing Company 2011.

Wolthuis, AA 2008/9
B. Wolthuis, 'Parlementair debat en wetshistorische interpretatie', *Ars Aequi* 2008/9, p. 611-617.

Wortman, FJR 2002/7-8
S.F.M. Wortman, '(Weer) een herziening van de ondertoezichtstelling?', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2002/7-8.

Yin 1994
R.K. Yin, *Case Study Research Design and Methods*, Thousand Oaks, London, New Delhi: Sage Publications 1994.

Van Yperen, Justitiële verkenningen Kinderbescherming 2002(28)/9
T. van Yperen, 'Vasthoudend en effectief vernieuwen van jeugdzorg', *Justitiële verkenningen Kinderbescherming* 2002(28)/9.

Van Zanten & Brenninkmeijer, FJR 2011/76
M. van Zanten & A.F.M. Brenninkmeijer, 'Waarheidsvinding van groot belang in de jeugdbescherming', *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht* 2011/76.

Van der Zon 2020a
K.A.M. van der Zon, *Pleegrechten voor kinderen; Een onderzoek naar het realiseren van de rechten van kinderen die in het kader van een ondertoezichtstelling in een pleeggezin zijn geplaatst* (dissertatie E.M. Meijers Instituut), Den Haag: Boom juridisch 2020.

Van der Zon 2020b
K.A.M. van der Zon, commentaar op art. 1:265a BW, in: Groene Serie, *Personen- en familierecht*, (online, actueel tot 1 december 2020).

Župan 2017
M. Župan, 'The best interests of the child: a guiding principle in administering cross-border child-related matters?', in: T. Liefaard & J.J. Sloth-Nielsen (eds.), *The United Nations Convention on the Rights of the Child; Taking stock after 25 years and looking ahead*, Leiden/Boston: Brill/Nijhoff 2017, p. 213-229.

Van Zwieten & Willems, Huisarts & Wetenschap 2004/47
M. van Zwieten & D. Willems, 'Waardering van kwalitatief onderzoek', *Huisarts & Wetenschap* 2004/47, p. 631-635.

Rapporten en overige bronnen

Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling 2018
Ministerie van Justitie en Veiligheid, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & VNG, *Geweld hoort nergens thuis; Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling*, april 2018.

Van Aar, Lenglet & Verduin 2020
J. van Aar, M. Lenglet & J. Verduin, *Voorlopige ondertoezichtstellingen; Verkennend onderzoek naar de landelijke toename in voorlopige ondertoezichtstellingen* (in opdracht van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport), Woerden: Van Montfoort 2020.

Actieplan Professionalisering Jeugdzorg 2010
M. Berger, H. Hens, I. Jansen, D. Koets, I. Leene, B. Naninck & N. Zwikker, *Actieplan Professionalisering Jeugdzorg; Eindrapportage*, Utrecht 2010.

Actieplan Verbetering Feitenonderzoek in de Jeugdbeschermingsketen 2018
Jeugdzorg Nederland, Raad voor de Kinderbescherming, Landelijk Netwerk Veilig Thuis, LOC Zeggenschap in zorg, Vereniging van Nederlandse Gemeenten, Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport & Ministerie van Justitie en Veiligheid, *Actieplan Verbetering Feitenonderzoek in de Jeugdbeschermingsketen; Respect voor kind, ouder en professional 2018-2021*, 31 mei 2018.

Actieprogramma Zorg voor de Jeugd 2018
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Justitie en Veiligheid, *Actieprogramma Zorg voor de Jeugd*, Den Haag april 2018.
Adviescommissie Wet op de jeugdzorg 1999
Adviescommissie Wet op de jeugdzorg, *Van antwoord naar vraag; Een nieuw zicht op jeugdzorg*, november 1999.
AKJ 2016
AKJ, *Sterk in vertrouwenswerk; AKJ Publieksjaarverslag 2016.*
Autoriteit Persoonsgegevens 2016
Autoriteit Persoonsgegevens, *Verwerking van persoonsgegevens in het sociaal domein: De rol van toepassing (onderzoeksrapport op basis van inlichtingen van 41 gemeenten*, april 2016.

Batterink e.a. 2019
M. Batterink, B. Geurts, J. Reitsma & P. Tazelaar, *Analyse volume jeugdhulp; Eindrapportage*, Significant/Ministerie van VWS 2019.
Batterink, Lapajian & Tazelaar 2017
M. Batterink, I. Lapajian & P. Tazelaar, *Toegang tot jeugdhulp met verblijf en de rol van gecertificeerde instellingen*, Barneveld: Significant 2017.
Beleidsplan Jeugd 's-Hertogenbosch 2014
's-Hertogenbosch, *Een nieuw fundament; Beleidsplan Jeugd 2015-2018*, 15 september 2014.
Beleidsplan Zorg voor Jeugd Heerenveen 2014
Gemeente Heerenveen, *Beleidsplan Zorg voor Jeugd 2015-2018*, augustus 2014.
Berg & Vink 2009
T. Berg & C. Vink, *Jeugdzorg in Europa; Lessen over strategieën en zorgsystemen uit Engeland, Duitsland, Noorwegen en Zweden*, Utrecht: Nederlands Jeugdinstituut 2009.
Berg-le Clercq, Bosscher & Vink 2012
T. Berg-le Clercq, N. Bosscher & C. Vink, *Jeugdzorg in Europa versie 2.0; Een update en uitbreiding van het rapport uit 2009 over jeugdzorgstelsels in een aantal West- Europese landen*, Utrecht: Nederlands Jeugdinstituut 2012.
Beroepscode voor de Jeugd- en Gezinsprofessional 2017
Beroepsvereniging van Professionals in Sociaal Werk (BPSW), *Beroepscode voor de Jeugd- en Gezinsprofessional; Beroepsnormen voor de beroepsvariant Jeugd- en Gezinsprofessional*, Utrecht 2017.
Beroepscode van de NVO 2017
Nederlandse Vereniging van pedagogen en onderwijskundigen, *Beroepscode van de NVO*, Utrecht 2017.
De best passende zorg voor kwetsbare jongeren 2019
Jeugdzorg Nederland, GGZ Nederland, VGN, VOBC, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Inspectie Gezondheidzorg en Jeugd, VNG, Nji, Nederlandse vereniging voor psychiatrie, NIP, NVO en BPSW, *De best passende zorg voor kwetsbare jongeren*, 25 maart 2019.
Bestuurlijke adviesraad kinderopvangtoeslag 2022
Bestuurlijke adviesraad kinderopvangtoeslag, *Adviesvraag uithuisplaatsingen*, 17 januari 2022.
Bijleveld Advies 2012
Sybe Bijleveld Advies, *Eindrapportage Ex ante uitvoeringstoets Herziene Wet Kinderbeschermingsmaatregelen*, 3 mei 2012.

Van den Bosch 2014
H. van den Bosch (red.), *Vasthouden en motiveren bij zorgen over kinderen; Uitleg voor cliënt, professional en gemeente over drang*, 17 december 2014.

Bosker e.a. 2018
J. Bosker, K. Lünnemann, J. Hemrica, W. Smeenk & L. Bitter, *SAVE in woord en daad; Samen werken aan veiligheid, eigen kracht en regie in de (preventieve) jeugdbescherming en jeugdreclassering in Midden-Nederland*, Utrecht: Hogeschool Utrecht 2018.

Bruning e.a. 2020
M.R. Bruning, D.J.H. Smeets, K.G.A. Bolscher, J.S. Peper & R. de Boer, *Kind in proces: van communicatie naar effectieve participatie; Het hoorrecht en de procespositie van minderjarigen in familie- en jeugdzaken*, Meijers-reeks nr. 355, Nijmegen: Wolf Legal Publishers 2020.

Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten 2020
Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten, *Toepassing van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie in nationale wetgeving en beleidsvorming*; Richtsnoer, Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie 2020.

CBS 2021
Centraal Bureau voor de Statistiek, Uithuisplaatsingen onder gedupeerden toeslagenaffaire; *Samenloop jeugdbescherming en jeugdhulp met verblijf onder kinderen van gedupeerden kinderopvangtoeslagenaffaire 2015-2020*, 18 oktober 2021 (https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2021/42/uithuisplaatsingen-onder-gedupeerden-toeslagenaffaire).

CBS 2022
Centraal Bureau voor de Statistiek, *Actualisatie uithuisplaatsingen toeslagenaffaire, 2015 t/m 2021*, 11 mei 2022 (https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2022/19/actualisatie-uithuisplaatsingen-toeslagenaffaire-2015-t-m-2021).

Commissie voor de herziening van het Kinderbeschermingsrecht 1971
Commissie voor de herziening van het Kinderbeschermingsrecht, *Jeugdbeschermingsrecht*, Den Haag 1971.

Commissie Van der Schoot 2019
Commissie Van der Schoot, *Evaluatie van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (2015-2018),* juli 2019.

Commissie taak en functie Raden voor de Kinderbescherming 1990
Commissie taak en functie Raden voor de Kinderbescherming, *Rapport*, Den Haag mei 1990.

Dijkstra e.a. 2016
S. Dijkstra, H.E. Creemers, J.J. Asscher & G.J.J.M. Stams, *De inzet van familienetwerkberaden in de preventieve jeugdbescherming; Eindrapport,* Amsterdam: WODC 2016.

Drion 2016
N. Drion, 'Stop met de term 'drang'', *Kennisnet Jeugd* 20 september 2016 (https://kennisnetjeugd.nl/blog/352-stop-met-de-term-drang).

Economische en Sociale Raad van de Verenigde Naties 1978a
UN Economic and Social Council, *Question of a Convention on the Rights of the Child; Austria, Bulgaria, Colombia, Jordan, Poland, Senegal and Syrian Arab Republic: draft resolution*, E/CN.4/L.1366/Rev.1, 14 February 1978.

Economische en Sociale Raad van de Verenigde Naties 1978b
UN Economic and Social Council, *Question of a Convention on the Rights of the Child; Austria, Bulgaria, Colombia, Jordan, Poland, Senegal and Syrian Arab Republic: revised draft resolution*, E/CN.4/L.1366/Rev.2, 1 March 1978.

Economische en Sociale Raad van de Verenigde Naties 1987
UN Economic and Social Council, *The new International economic order and the promotion of human rights; Report on the right to adequate food as a human right*, E/CN.4/Sub.2/1987/23, 7 July 1987.

Esther van Bostelen Beleids- en Organisatie Advies B.V. 2021
Esther van Bostelen Beleids- en Organisatie Advies B.V., *Ontwikkeling jeugdhulp in de wijk- of buurtteams; Nader onderzoek over de beleidsinformatie jeugd*, april 2021.

European Union Agency for Fundamental Rights, European Court of Human Rights & Council of Europe 2015
European Union Agency for Fundamental Rights, European Court of Human Rights & Council of Europe, *Handbook on European law relating to the rights of the child*, Luxemburg: Publications Office of the European Union 2015.

EHRM 2019
European Court of Human Rights, *Guide on article 8 of the European Convention on Human Rights; Right to respect for private and family life, home and correspondence*, updated on 30 April 2019.

Factsheet radarfunctie Veilig Thuis 2017
Veilig Thuis, *Factsheet radarfunctie Veilig Thuis*, 17 oktober 2017 (https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2017/10/17/radarfunctie-veilig-thuis/radarfunctie-veilig-thuis.pdf).

Gemeentelijke kinderombudsman 2018
Gemeentelijke kinderombudsman, *Is er nog een plekje vrij?*, Rotterdam 26 februari 2018.

Gemeente Rotterdam College van Burgemeester en Wethouders 2018
Gemeente Rotterdam College van Burgemeester en Wethouders, *Uitkomsten van pilot 'Ouders en kinderen aan tafel' van het Jeugdbeschermingsplein en de nieuwe werkwijze van het Jeugdbeschermingsplein (JB-plein)*, 29 november 2018.

Gemengde interdepartementale werkgroep jeugdwelzijnsbeleid 1976
Gemengde interdepartementale werkgroep jeugdwelzijnsbeleid, *Jeugdwelzijn; Op weg naar samenhangend beleid*, Den Haag: Staatsuitgeverij 's-Gravenhage 1976.

Richtlijn Gezinnen met meervoudige en complexe problemen 2020
NVO, BPSW & NIP, *Richtlijn Gezinnen met meervoudige en complexe problemen*, 2020.

Handelingsprotocol Veilig Thuis 2019
Landelijk Netwerk Veilig Thuis, *Handelingsprotocol Veilig Thuis 2019* (versie 0.1), 25 september 2018.

Handreiking 'Eén gezin, één plan: coördinatie van zorg'
Handreiking 'Eén gezin, één plan: coördinatie van zorg' (http://mgz.venvn.nl/Portals/30/Eerstelijn/Publicaties/richtlijnen%20jeugd/Richtlijnen/Zorgcoordinatie.pdf).

Hilderink e.a. 2020
A. Hilderink, I. Niessen, A. de Nooijer, C. van Schoubroeck, D. Schoonenberg, G. Lustermans, C. van Helmond, L. Groen, V. Hemmelder, T. van den Broek & R. Jansen, *Stelsel in groei; Een onderzoek naar financiële tekorten in de jeugdzorg* (in opdracht van Ministerie van VWS, BZK, Financiën en JenV en de VNG), Utrecht: Endersson Elffers Felix 2020.

Inspectie Gezondheidszorg en jeugd 2020
Inspectie Gezondheidszorg en jeugd, *Voortgangsrapportage kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd*, oktober 2020.

Inspectie Gezondheidszorg en jeugd 2021
Inspectie Gezondheidszorg en jeugd, *Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd (Landelijk rapport 2021 vervolgtoezicht)*, Utrecht, juli 2021.

Inspectie voor de Gezondheidszorg en Jeugd & Inspectie Justitie en Veiligheid 2019a
Inspectie voor de Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Justitie en Veiligheid, *Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd; Toezicht bij de jeugdbescherming en jeugdreclassering*, november 2019.

Inspectie voor de Gezondheidszorg en Jeugd & Inspectie Justitie en Veiligheid 2019b
Inspectie voor de Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Justitie en Veiligheid, *Signalement Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd; Jeugdbeschermingsketen in gevaar*, november 2019.

Inspectie voor de Gezondheidszorg en Jeugd & Inspectie Justitie en Veiligheid 2022
Inspectie voor de Gezondheidszorg en Jeugd & Inspectie Justitie en Veiligheid, *Stand van zaken jeugdbeschermingsketen*, mei 2022.

Inspectie jeugdzorg 2010
Inspectie jeugdzorg, *Een kinderbeschermingsmaatregel? Besluiten en overwegingen van de Raad voor de Kinderbescherming*, Utrecht 2010.

Inspectie Justitie en Veiligheid & Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd 2018
Inspectie Justitie en Veiligheid & Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, *De wachtlijst bij de Raad voor de Kinderbescherming; Leiden de maatregelen van de RvdK tot het vergroten van het zicht op de veiligheid van het kind en het beperken van de risico's?*, december 2018.

Interdepartementale Werkgroep Residentiële Voorzieningen voor Jeugdigen 1984
Interdepartementale Werkgroep Residentiële Voorzieningen voor Jeugdigen, *Eindrapport*, 's-Gravenhage: Staatsuitgeverij 1984.

Interne klachtenregeling 2017
Raad voor de Kinderbescherming, *Interne klachtenregeling van de Raad voor de Kinderbescherming*, oktober 2017.

Jeugdzorg Nederland 2019
Jeugdzorg Nederland, *Zonder twijfel voor het kind; Een gemeenschappelijke visie van de Gecertificeerde Instellingen*, oktober 2019.

De Jong-De Kruijf 2017
M.P. De Jong-De Kruijf, 'Drang in de jeugdzorg: wat je als hulpverlener moet weten vanuit juridisch perspectief', *BVD-Advocaten* 19 mei 2017 (http://www.bvd-advocaten.nl/blogs/drang-in-de-jeugdzorg-wat-je-als-hulpverlener-moet-weten-vanuit-juridisch-perspectief).

De Kinderombudsman 2012
De Kinderombudsman, *De bijzondere curator, een lot uit de loterij? Adviesrapport over waarborging van de stem en de belangen van kinderen in de praktijk*, KOM3A/2012, 5 juli 2012.

De Kinderombudsman 2013
De Kinderombudsman, *Is de zorg gegrond? Analyse van het feitenonderzoek aan de basis van ingrijpende jeugdzorgbeslissingen*, Den Haag: De Kinderombudsman 2013.

De Kinderombudsman 2015
De Kinderombudsman, *De zorg waar ze recht op hebben; Onderzoek naar de toegang tot en de kwaliteit van de jeugdhulp na decentralisatie (Deelrapport 1 van 3),* Den Haag: De Kinderombudsman 2015.

De Kinderombudsman 2016a
De Kinderombudsman, *De zorg waar ze recht op hebben; Onderzoek naar de toegang tot en de kwaliteit van de jeugdhulp na decentralisatie (Deelrapport 3 van 3)*, Den Haag: De Kinderombudsman 2016.

De Kinderombudsman 2016b
De Kinderombudsman, *Mijn belang voorop? Ontwikkelingen in de jeugdhulp in 2016*, Den Haag: De Kinderombudsman 2016.

De Kinderombudsman 2018a
De Kinderombudsman, *Position paper betreffende de evaluatie van de Jeugdwet*, 19 april 2018.

De Kinderombudsman 2018b
De Kinderombudsman, *Van het kastje naar de muur; Twee jaar wachten op hulp* (KOM008/2018), Den Haag: De Kinderombudsman 2018.

De Kinderombudsman 2019
De Kinderombudsman, *Zorgen over integrale aanpak voor hulp aan kwetsbare kinderen en jongeren* (brief aan de minister van VWS), 26 maart 2019.

Kinderrechtencollectief 2014
Kinderrechtencollectief, *Kinderrechten in Nederland; De vierde ngo-rapportage van het Kinderrechtencollectief aan het VN-Kinderrechtencomité*, 2014.

Kwaliteitskader Jeugd 2016
Programma Professionalisering Jeugdhulp & Jeugdbescherming, *Kwaliteitskader Jeugd; Toepassen van de norm van de verantwoorde werktoedeling in de praktijk (versie 2.0)*, maart 2016.

Kwaliteitskader RvdK 2016
Raad voor de Kinderbescherming, *Het Kwaliteitskader van de Raad voor de Kinderbescherming 2016*, 1 november 2016.

Kwaliteitskader RvdK 2021
Raad voor de Kinderbescherming, *Het Kwaliteitskader van de Raad voor de Kinderbescherming*, 2021.

De Langste Dag 1971
De Langste Dag, 'Veldnota en manifest', *De Koepel* 1971/25.

Minister voor Jeugd en Gezin 2007
Minister voor Jeugd en Gezin, *Centra voor Jeugd en Gezin en regierol gemeente*, 16 november 2007.

Ministerie van Justitie & Directie Justitieel Jeugdbeleid 2005
Ministerie van Justitie & Directie Justitieel Jeugdbeleid, *Beter beschermd; Programma voor een effectieve en efficiënte jeugdbescherming*, september 2005.

Ministerie van Veiligheid en Justitie 2016
Ministerie van Veiligheid en Justitie, *Certificatieschema voor toetsing van het kwaliteitsmanagementsysteem van uitvoerende organisaties voor Jeugdbescherming en Jeugdreclassering (versie 2.0); Waarin opgenomen het normenkader ten behoeve van certificering van uitvoerende organisaties voor Jeugdbescherming en Jeugdreclassering*, december 2016.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Justitie 1998
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Justitie, *Naar een solide basis*, Den Haag 1998.

Ministers van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur en Justitie 1994
Ministers van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur en Justitie, *Regie in de jeugdzorg* (regeringsstandpunt), Rijswijk/Den Haag juli 1994.

Van Montfoort 2018
A.J. van Montfoort, 'Maatregel 5: Stop met 'drang', *Blog Van Montfoort* 12 juni 2018.

Van Montfoort & Samen Veilig Midden-Nederland 2015
Van Montfoort & Samen Veilig Midden-Nederland, *De SAVE-werkwijze; Basishandleiding voor SAVE-professionals* (versie 3.0), juli 2015.

Van Mourik & Berendse 2019
D. van Mourik & G. Berendse, *Ervaringen preventieve jeugdbescherming Amsterdam-Amstelland; Verhalen van ouders en gezinsmanagers (deel 2)*, Almere 2019.

Nationale Federatie voor Kinderbescherming 1972a
Nationale Federatie voor Kinderbescherming, *Nota betreffende het rapport jeugdbeschermingsrecht*, 1972.

Nationale Federatie voor Kinderbescherming 1972b
Nationale Federatie voor de Kinderbescherming, *Jeugdwelzijn en justitie*, Den Haag 1972.

Nationale ombudsman & Veteranenombudsman 2018
Nationale ombudsman & Veteranenombudsman, *Iedereen moet mee kunnen doen; Jaarverslag 2018*, Den Haag 2018.

Niessen 2019
I. Niessen, *Analyse Fonds tekortgemeenten; Wat vertellen de aanvragen?*, Utrecht: Andersson Elffers Felix 2019.

Nji 2020
Nederlands Jeugdinstituut, *De wettelijke kaders van de jeugdbescherming; Inventariserende studie naar de heersende opvattingen over aanscherping van de rechtsgronden voor kinderbeschermingsmaatregelen*, Utrecht: Nji 2020.

NGR 2001
Nederlandse Gezinsraad, *Als vrijblijvend te vrijblijvend is; Een studie naar de mogelijkheden van een lichtere rechtsgrond voor pedagogische interventie*, Den Haag: Nederlandse Gezinsraad 2001.

Peeters e.a. 2019
C. Peeters, M. Batterink, G. Schumacher & P. Tazelaar, *Benchmarkanalyse uitgaven jeugdhulp in 26 gemeenten; Leren van overeenkomsten en verschillen in beleid en uitvoering jeugdhulp*, Significant/Ministerie van VWS 19 april 2019.

Pinheiro 2006
P.S. Pinheiro, *World report on Violence against Children*, Geneva: United Nations Publishing Services 2006.

PI Research & Van Montfoort 2009
PI Research & Van Montfoort, *Handboek Deltamethode Gezinsvoogdij; Methode voor de uitvoering van de ondertoezichtstelling van minderjarigen* (versie 3), Utrecht 2009.
Positionering Jeugdbeschermingstafel Holland Rijnland 2018
Holland Rijnland, Positionering Jeugdbeschermingstafel Holland Rijnland, 2018 (https://hollandrijnland.nl/wp-content/uploads/2018/10/06b_Notitie_positionering_jeugdbeschermingstafel.pdf).
Procesreglement bestuursrecht 2017
De Rechtspraak & Raad van State, *Procesreglement bestuursrecht 2017*, 12 juni 2017.
Procesreglement Civiel Jeugdrecht 2018
De Rechtspraak, *Procesreglement Civiel Jeugdrecht* (14e druk), april 2018.
Professionele standaard kindgesprekken 2015
De Rechtspraak, *Professionele standaard kindgesprekken*, 2015.
Programmaministerie voor Jeugd en Gezin 2007
Programmaministerie Jeugd en Gezin, *Alle kansen voor alle kinderen; Programma voor jeugd en gezin 2007-2011*, 2007, bijlage bij *Kamerstukken II* 2006/07, 31001, 5.
Programmaministerie voor Jeugd en Gezin 2008
Programmaministerie voor Jeugd en Gezin, *Centra voor jeugd en gezin en regierol gemeente*, januari 2008.
Programma Zorglandschap jeugd Flevoland 2016
Programma Zorglandschap jeugd Flevoland, *Handreiking perspectiefregie*, 2016 (https://almerekracht.almere.nl/fileadmin/files/almere/AlmereKracht/20161201_Handreiking_perspectiefregie.pdf).
Pro Juventute 1972
Pro Juventute, *Standpunt van het Nederlands verbond der verenigingen 'Pro Juventute' met betrekking tot de nota 'Jeugdbescherming en Justitie'*, Amsterdam: Pro Juventute 1972.
Protocol Beschermingstaken RvdK 2013
Raad voor de Kinderbescherming, *Protocol beschermingstaken*, 2013.
Protocol Beschermingstaken RvdK 2021
Raad voor de Kinderbescherming, *Protocol beschermingstaken*, 2021.

Raad van Europa 2015a
Council of Europe, *Resolution 2049 Social services in Europe: legislation and practice of the removal of children from their families in Council of Europe member States,* 2015.
Raad van Europa 2015b
Council of Europe, *Recommendation 2068 Social services in Europe: legislation and practice of the removal of children from their families in Council of Europe member States,* 2015.
Raad van Europa 2016
Council of Europe, *Council of Europe Strategy for the Rights of the Child (2016-2021),* maart 2016.
Raad van Europa 2018a
Council of Europe Committee on Social Affairs, Health and Sustainable Development, *Striking a balance between the best interests of the child and the need to keep families together (Doc. Report 14568),* 2018.
Raad van Europa 2018b
Council of Europe Committee on Social Affairs, Health and Sustainable Development, *Rules of Court*, Strasbourg 16 april 2018.

Raad voor het Jeugdbeleid & Nederlandse Gezinsraad 1995
Raad voor het Jeugdbeleid & Nederlandse Gezinsraad, *Kind in proces; Pleidooi voor een eigen rechtsingang*, Utrecht: SWP 1995.

Regio Midden Holland, Regio Holland Rijnland & RvdK 2019
Regio Midden Holland, Regio Holland Rijnland & Raad voor de Kinderbescherming, *Regionaal samenwerkingsprotocol Jeugd*, april 2019.

Rekenkamer Arnhem 2017
Rekenkamer Arnhem, *Privacy made in [Arnhem]; Privacy en informatieveiligheid in het social domein*, Arnhem, 13 februari 2017 (https://www.sociaalweb.nl/cms/files/2017-03/170616-rekenkamer-arnhem-eindrapportage-privacy-en-informatieveiligheid-in-het-sociaal-domein-van-de-gemeente-arnhem-.pdf).

Richtlijn Multiprobleemgezinnen 2015
NVO, BPSW & NIP, *Richtlijn Multiprobleemgezinnen*, 2015.

Richtlijn Samen met ouders en jeugdige beslissen over passende hulp 2015
NVO, BPSW & NIP, *Richtlijn Samen met ouders en jeugdige beslissen over passende hulp*, 2015.

Het Roze Pamflet 1969
Het Roze Pamflet, *Zwartboek Kinderbescherming*, Amsterdam: SSP Hoogendorpstraat 13 1969.

RSJ 2015
Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming, *Prenatale kinderbescherming en de rol van de overheid*, 15 juni 2015.

RSJ & RVS 2019
Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming & Raad voor Volksgezondheid en Samenleving, *Intensieve vrijwillige hulp; Heldere grenzen aan drang in de jeugdzorg,* Den Haag 2019.

RSJ 2021
Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming & Raad voor Volksgezondheid en Samenleving, *Jeugdbescherming in de toekomst; Vier aanbevelingen voor het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming,* Den Haag 2021.

RvdK & GI's 2022
Raad voor de Kinderbescherming, Partners voor Jeugd, Regiecentrum Bescherming en Veiligheid Friesland, Leger des Heils Jeugdbescherming en -reclassering, Jeugdbescherming Overijssel, Jeugdbescherming Noord, Jeugdbescherming Brabant, Jeugdbescherming Regio Amsterdam, Jeugdbescherming Rotterdam-Rijnmond, Jeugdbescherming West, Bureau Jeugdzorg Limburg & Jeugdbescherming Gelderland, *Brief van 16 mei 2022*, (https://www.kinderbescherming.nl/documenten/brieven/2022/05/17/brief-rvdk-en-gis---16-mei-2022).

RVS 2018
Raad voor Volksgezondheid en Samenleving, *Leeftijdsgrenzen; Betere kansen voor kwetsbare jongeren*, Den Haag 2018.

Samenwerkend Toezicht Jeugd/Toezicht Sociaal Domein 2016a
Samenwerkend Toezicht Jeugd/Toezicht Sociaal Domein, *Signaleren van onveiligheid bij jeugdigen in het sociaal domein en het toeleiden naar passende hulp en ondersteuning*, 2016.

Samenwerkend Toezicht Jeugd/Toezicht Sociaal Domein 2016b
Samenwerkend Toezicht Jeugd/Toezicht Sociaal Domein, *Leren van calamiteiten 2, veiligheid van kinderen in kwetsbare gezinnen*, 2016.

Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland 2017
Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland, *Met het hart op de goede plaats; Sturingsplan Jeugdhulp Holland Rijnland 2018-2019,* 2017.
Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland 2018
Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland, *Evaluatie Jeugdbeschermingstafel Holland Rijnland,* 2018.
Samenwerkingsprotocol regio Noord Nederland 2014
Samenwerkingsprotocol Gemeenten in Drenthe en Groningen – Raad voor de Kinderbescherming, regio Noord Nederland (versie 1.0), 24 september 2014.
Save the Children 2013
Save the Children, *Save the Children's Child Protection Strategy 2013-2015*, May 2013.
Schackmann e.a. 2020
L.R. Schackmann, V.D.V. Sankatsing, R. de Boer, M.R. Bruning & R.D. Friele, *Evaluatie 5 jaar tuchtrecht in de jeugdzorg*, Utrecht: Nivel 2020.
Seminar Centre for Children's Rights Amsterdam 2017
Seminar Centre for Children's Rights Amsterdam, *De werking van de 'nieuwe' kinderbeschermingsmaatregelen*, Amsterdam 19 mei 2017.
Slot & Van Montfoort 2008
N.W. Slot & A.J. van Montfoort, *Handboek Deltamethode Gezinsvoogdij; De Nieuwe methode voor de uitvoering van de ondertoezichtstelling,* Utrecht: MOgroep 2008.
Sociaal Domein Fryslân 2018a
Sociaal Domein Fryslân, *Samenwerkingsprotocol Gemeenten in Friesland; Raad voor de Kinderbescherming, regio Noord Nederland*, 6 juni 2018.
Sociaal Domein Fryslân 2018b
Sociaal Domein Fryslân, *Samenwerkingsprotocol Gemeenten in Friesland, Gecertificeerde Instellingen*, 4 oktober 2018.
Staatscommissie Herijking Ouderschap 2016
Staatscommissie Herijking Ouderschap, *Kind en ouders in de 21 eeuw; Rapport van de Staatscommissie Herijking Ouderschap*, Den Haag 2016.
Van der Steen & Jansen 2016
F. van der Steen & F. Jansen, *Evaluatie jeugdbeschermingstafel Utrecht en Flevoland*, Utrecht: Raad voor de Kinderbescherming & Samen Veilig Midden-Nederland 2016.

Taskforce 1994
Taskforce Doelmatigheid, Effectiviteit en Financiering Jeugdhulpverlening, *Plaats maken op weg naar goede jeugdzorg*, 1994.
Tielen 2015
N. Tielen, 'Drang in de jeugdhulpverlening; Het grijze gebied tussen vrijwillige en gedwongen hulp', *Schulinck* 9 september 2015 (https://www.schulinck.nl/domeinen/sociaal-domein/jeugd/drang-in-de-jeugdhulpverlening.17544.lynkx).
Toezicht Sociaal Domein 2020
Toezicht Sociaal Domein, *Terugblik Toezicht Sociaal Domein 2016-2020*, Utrecht 2020.
Transformatie Jeugdzorg Noord-Veluwe 2014
Transformatie Jeugdzorg Noord-Veluwe, *Samenwerkingsprotocol gemeenten in de regio Noord-Veluwe en de Raad voor de Kinderbescherming, regio Gelderland (concept 3)*, 18 september 2014.

Transformatie jeugdzorg Noord-Veluwe 2016
Transformatie jeugdzorg Noord-Veluwe, *Uitvoeringsprogramma jeugdhulp Noord-Veluwe 2016*, januari 2016.
Transitie Autoriteit Jeugd 2016
Transitie Autoriteit Jeugd, *Samen voor het kind? (Tweede Jaarrapportage)*, maart 2016.
Transitie Autoriteit Jeugd 2017
Transitie Autoriteit Jeugd, *Zorgen voor de jeugd (Derde Jaarrapportage)*, maart 2017.
Transitie Autoriteit Jeugd 2018a
Transitie Autoriteit Jeugd, *Tussen droom en daad; Op weg naar een volwassen jeugdstelsel (Vierde Jaarrapportage)*, maart 2018.
Transitie Autoriteit Jeugd 2018b
Transitie Autoriteit Jeugd, *Met het oog op de jeugd; Verhalen over doorontwikkeling van de jeugdzorg na de transitie*, december 2018.
Transitie Autoriteit Jeugd 2018c
Transitie Autoriteit Jeugd, *Eindbericht van de Transitie Autoriteit Jeugd; Brief aan de minister voor Rechtsbescherming en de minister voor VWS (kenmerk TAJ-180075)*, 19 december 2018.
Tuchtreglement SKJ
Stichting Kwaliteitsregister Jeugd, *Tuchtreglement* (versie 1.4), 23 november 2020.
Twynstra Gudde 2009
Twynstra Gudde, *Ministerie van Justitie voor het Programmaministerie Jeugd en Gezin; Evaluatie van het programma Beter Beschermd*, 4 februari 2009.

Uitvoeringsplan jeugdhulp Gemeenten Noord Veluwe 2017
Uitvoeringsplan jeugdhulp Gemeenten Noord Veluwe, 20 november 2017.
Uitvoeringsprogramma Scheiden zonder schade 2019
Scheiden zonder schade, *Uitvoeringsprogramma scheiden zonder schade*, juni 2019.
UNICEF 2012
UNICEF, '*UNICEF's approach to child protection*', 28 November 2017 (https://www.unicef.org/protection/57929_57990.html).

Vink, Rijbroek & Hooijsma 2020
C. Vink, B. Rijbroek & M. Hooijsma, *Jeugdbescherming; Inzichten uit Duitsland, Denemarken en Zweden*, Utrecht: Nederlands Jeugdinstituut 2020.
VN-Comité inzake economische, sociale en culturele rechten 1981
UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights, *CESCR General Comment No. 1: Reporting by States Parties*, E/1989/22, 27 July 1981.
VN-Comité inzake economische, sociale en culturele rechten 1990
UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights, *CESCR General Comment No. 3: The nature of state parties' obligations (art. 2, para. 1, of the Convenant)*, E/1991/23, 14 December 1990.
VN-Comité inzake economische, sociale en culturele rechten 1999a
UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights, *CESCR General Comment No. 12: The Right to Adequate Food (Art. 11)*, E/C.12/1999/5, 12 May 1999.
VN-Comité inzake economische, sociale en culturele rechten 1999b
UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights, *CESCR General Comment No. 13: The Right to Education (Art. 13)*, E/C.12/1999/10, 8 December 1999.

VN-Comité inzake economische, sociale en culturele rechten 2000
UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights, *CESCR General Comment No. 14: The Right to the Highest Attainable Standard of Health (Art. 12)*, E/C.12/2000/4, 11 August 2000.

VN-Comité inzake economische, sociale en culturele rechten 2002
UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights, *CESCR General Comment No. 15: The Right to Water (Arts. 11 en 12 of the Covenant)*, E/C.12/2002/11, 20 January 2003.

VN-Comité inzake economische, sociale en culturele rechten 2006a
UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights, *CESCR General Comment No. 17: The right of everyone to benefit from the protection of the moral and material interests resulting from any scientific, literary or artistic production of which he or she is the author (article 15, paragraph 1 (c), of the Covenant)*, E/C.12/GC/17, 12 January 2006.

VN-Comité inzake economische, sociale en culturele rechten 2006b
UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights, *CESCR General Comment No. 18: The right to work (art. 6 of the Covenant)*, E/C.12/GC/18, 6 February 2006.

VN-Comité inzake economische, sociale en culturele rechten 2007
UN Committee on economic, social and cultural rights, *An evaluation of the obligation to take steps to the 'maximum extent of available resource' under an optional protocol to the covenant*, UN Doc. E/C.12/2007/1, 10 May 2007.

VN-Comité inzake economische, sociale en culturele rechten 2008
UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights, *CESCR General Comment No. 19: The right to social security (art. 9),* E/C.12/GC/19, 4 February 2008.

VN-Comité inzake economische, sociale en culturele rechten 2009a
UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights, *General Comment No. 20; Non-discrimination in economic, social and cultural rights (art. 2, para. 2, of the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights),* E/C.12/GC/20, 2 July 2009.

VN-Comité inzake economische, sociale en culturele rechten 2009b
UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights, *Comment No. 21; Right of everyone to take part in cultural life (art. 15, para. 1 (a), of the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights),* E/C.12/GC/21, 21 December 2009.

VN-Comité inzake economische, sociale en culturele rechten 2016a
UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights, *General Comment No. 22 on the right to sexual and reproductive health (art. 12 of the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights),* E/C.12/GC/22, 2 May 2016.

VN-Comité inzake economische, sociale en culturele rechten 2016b
UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights, *General Comment No. 23 on the right to just and favourable conditions of work (art. 7 of the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights),* E/C.12/GC/23, 27 April 2016.

VN-Comité inzake economische, sociale en culturele rechten 2017
UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights, *General Comment No. 24 on State under the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights in the context of business activities,* E/C.12/GC/24, 10 August 2017.

VNG Modelverordening 2014
VNG, *Modelverordening jeugdhulp*, geactualiseerde versie oktober 2014.

VNG & RvdK 2014
VNG & RvdK, *Jeugdhulp onder dwang; Terughoudend waar het kan, doorpakken waar nodig; De gemeente en de Raad voor de Kinderbescherming in het nieuwe stelsel voor de jeugd (Handreiking voor samenwerking en Model Samenwerkingsprotocol)*, Den Haag 2014.

VN-Hoog Commissariaat voor de Mensenrechten 2013
UN High Commissioner for Human Rights, *Access to justice for children*, UN Doc A/HRC/25/35, 16 December 2013.

VN-Kinderrechtencomité 1999
UN Committee on the Rights of the Child, *Concluding observations: Netherlands*, CRC/C/15/Add.114, 26 October 1999.

VN-Kinderrechtencomité 2002
UN Committee on the Rights of the Child, *General comment No. 2 (2002); The role of independent national human rights institutions in the promotion and protection of the rights of the child*, CRC/GC/2002/2, 15 November 2002.

VN-Kinderrechtencomité 2003a
UN Committee on the Rights of the Child, *CRC General comment No. 4 (2003): Adolescent health and development in the context of the Convention on the Rights of the Child*, CRC/GC/2003/4, 1 July 2003.

VN-Kinderrechtencomité 2003b
UN Committee on the Rights of the Child, *General comment No. 5 (2003); General measures of implementation of the Convention on the Rights of the Child (arts. 4, 42 and 44, para. 6)*, CRC/GC/2003/5, 27 November 2003.

VN-Kinderrechtencomité 2004
UN Committee on the Rights of the Child, *Concluding observations: The Kingdom of the Netherlands (Netherlands and Aruba)*, CRC/C/15/Add.227, 26 February 2004.

VN-Kinderrechtencomité 2006
UN Committee on the Rights of the Child, *General comment No. 7 (2005); Implementing child rights in early childhood*, CRC/C/GC/7/Rev.1, 20 September 2006.

VN-Kinderrechtencomité 2007a
UN Committee on the Rights of the Child, *General comment No. 8 (2006); The right of the child to protection from corporal punishment and other cruel or degrading forms of punishment (arts. 19; 28, para. 2; and 37, inter alia)*, CRC/C/GC/8, 2 March 2007.

VN-Kinderrechtencomité 2007b
UN Committee on the Rights of the Child, *General comment No. 9 (2006); The rights of children with disabilities*, CRC/C/GC/9, 27 February 2007.

VN-Kinderrechtencomité 2007c
UN Committee on the Rights of the Child, *Day of general discussion on "Resources for the rights of the child – responsibility of states" – Recommendations*, 5 October 2007.

VN-Kinderrechtencomité 2009a
UN Committee on the Rights of the Child, *General comment No. 11 (2009); Indigenous children and their rights under the Convention*, CRC/C/GC/11, 12 February 2009.

VN-Kinderrechtencomité 2009b
UN Committee on the Rights of the Child, *Concluding observations: Netherlands*, CRC/C/NLD/CO/3, 27 March 2009.

VN-Kinderrechtencomité 2009c
UN Committee on the Rights of the Child, *General comment No. 12 (2009); The right of the child to be heard*, CRC/C/GC/12, 1 July 2009.

VN-Kinderrechtencomité 2011
UN Committee on the Rights of the Child, *General comment No. 13 (2011); The right of the child to freedom from all forms of violence*, CRC/C/GC/13, 18 April 2011.
VN-Kinderrechtencomité 2013a
UN Committee on the Rights of the Child, *General comment No. 14 (2013) on the right of the child to have his or her best interests taken as a primary consideration (art. 3, para. 1)*, CRC/C/GC/14, 29 May 2013.
VN-Kinderrechtencomité 2013b
UN Committee on the Rights of the Child, *General comment No. 15 (2013) on the right of the child to the enjoyment of the highest attainable standard of health (art. 24)*, CRC/C/GC/15, 17 April 2013.
VN-Kinderrechtencomité 2013c
UN Committee on the Rights of the Child, *General comment No. 16 (2013) on State obligations regarding the impact of the business sector on children's rights*, CRC/C/GC/16, 17 April 2013.
VN-Kinderrechtencomité 2015
UN Committee on the Rights of the Child, *Concluding observations on the fourth periodic report of the Netherlands*, CRC/C/NLD/CO/4, 16 July 2015.
VN-Kinderrechtencomité 2016a
UN Committee on the Rights of the Child, *Concluding observations on the fifth periodic report of France*, CRC/C/FRA/CO/5, 23 February 2016.
VN-Kinderrechtencomité 2016b
UN Committee on the Rights of the Child, *Concluding observations on the fifth periodic report of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland*, CRC/C/GBR/CO/5, 12 July 2016.
VN-Kinderrechtencomité 2016c
UN Committee on the Rights of the Child, *General comment No. 19 (2016) on public budgeting for the realization of children's rights (art. 4)*, CRC/C/GC/19, 20 July 2016.
VN-Kinderrechtencomité 2016d
UN Committee on the Rights of the Child, *General comment No. 20 (2016) on the implementation of the rights of the child during adolescence*, CRC/C/GC/20, 6 December 2016.
VN-Kinderrechtencomité 2017
UN Committee on the Rights of the Child, *Concluding observations on the fifth periodic report of Denmark*, CRC/C/DNK/CO/5, 26 October 2017.
VN-Kinderrechtencomité 2018
UN Committee on the Rights of the Child, *Concluding observations on the combined fifth and sixth periodic reports of Spain*, CRC/C/ESP/CO/5-6, 5 March 2018.
VN-Kinderrechtencomité 2019
UN Committee on the Rights of the Child, *Concluding observations on the combined fifth and sixth periodic reports of Belgium*, CRC/C/BEL/CO/5-6, 28 February 2019.
VN-Kinderrechtencomité 2022
UN Committee on the Rights of the Child, *Concluding observations on the combined fifth and sixth periodic reports of the Kingdom of the Netherlands*, CRC/C/NLD/CO/5-6, 9 March 2022.
VN-Mensenrechtencomité 1989a
UN Human Rights Committee, *CCPR General Comment No. 17: Article 24 (Rights of the child)*, 7 April 1989.

VN-Mensenrechtencomité 1989b
UN Human Rights Committee, *CCPR General Comment No. 18: Non-discrimination*, 10 November 1989.
VN-Mensenrechtencomité 2017
UN Human Rights Committee, *General comment No. 24 (2017) on State obligations under the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights in the context of business activities*, E/C.12/GC/24, 10 August 2017.

Werkgroep Wetgeving voor de aanpassing van de kinderbeschermingswetgeving 2006
Werkgroep Wetgeving voor de aanpassing van de kinderbeschermingswetgeving, *Kinderen eerst* (advies in opdracht van het ministerie van Justitie), Utrecht 2006.
Werkproces benoeming bijzondere curator 2014
De Rechtspraak, *LOVF richtlijn 'Werkproces benoeming bijzondere curator op grond van art. 1:250 BW'*, 1 april 2014 (laatst bijgewerkt op 14 oktober 2014).
Commissie Wiersma 1971
Commissie Wiersma, *Jeugdbescherming en Justitie: Schets voor organisatie en structuur*, Den Haag: Staatsuitgeverij 1971.
Wiggerink & Vogel 2017
J. Wiggerink & M. Vogel, *Signs of Safety*, Utrecht: Movisie 2017.
WRR 2017
Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, *Weten is nog geen doen; Een realistisch perspectief op redzaamheid*, Den Haag 2017.

Zorg voor de jeugd 2020a
Zorg voor de jeugd, *Actieprogramma Zorg voor de jeugd; Vierde voortgangsrapportage*, november 2020.
Zorg voor de jeugd 2020b
Zorg voor de jeugd, *Actieprogramma Zorg voor de jeugd; Vijfde voortgangsrapportage*, november 2020.
Zorg voor de Jeugd 2021
Zorg voor de jeugd, *Slotrapportage Actieprogramma Zorg voor de jeugd*, november 2021.
Zorg voor de Jeugd 2022
Zorg voor de jeugd, *Voortgangsrapportage Aanpak Wachttijden*, januari 2022.

Jurisprudentie

Europees Hof voor de Rechten van de Mens

EHRM 22 december 2020, appl. nr. 64639/16 (*M.L. t. Noorwegen*), *EHRC Updates* 2021/13 met annotatie M.R. Bruning.
EHRM 10 september 2019, appl. nr. 37283/13 (*Strand Lobben e.a. t. Noorwegen*), *EHRC* 2019/235 met annotatie M.R. Bruning.
EHRM 18 juli 2019, appl. nr. 37748/13 (*R.V. en anderen t. Italië*).
EHRM 22 maart 2018, appl. nrs. 68125/14 en 72204/14 (*Wetjen e.a. t. Duitsland*).
EHRM 1 februari 2018, appl. nr. 54227/15 (*V.C. t. Italië*), *ECHR* 2018/82 met annotatie R.S.B. Kool.
EHRM 1 februari 2018, appl. nr. 45285/12 (*Hadzhieva t. Bugarije*).
EHRM 1 februari 2018, appl. nr. 51312/16 (*M.K. t. Griekenland*).
EHRM 30 november 2017, appl. nr. 37283/13 (*Strand Lobben e.a. t. Noorwegen*).

EHRM 3 oktober 2017, appl. nr. 23022/13 (*D.M.D. t. Roemenië*).
EHRM 27 juni 2017, appl. nr. 39793/17 (*Gard en anderen t. Verenigd Koninkrijk*).
EHRM 20 maart 2017, appl. nr. 5410/03 (*Tysiąc t. Polen*), *NJCM-Bulletin* 2007/107 met annotatie A.C. Hendriks.
EHRM 21 juli 2016, appl. nr. 16899/13, (*Kocherov en Sergeyeva t. Rusland*).
EHRM 2 mei 2016, appl. nr. 71776/12 (*N.Ts. en anderen t. Georgië*).
EHRM 3 september 2015, appl. nr. 10161/13 (*M. en M. t. Kroatië*).
EHRM 20 mei 2014, appl. nr. 4241/12 (*McDonald t. Verenigd Koninkrijk*).
EHRM 18 juni 2013, appl. nr. 48609/06 (*Nencheva en anderen t. Bulgarije*).
EHRM 28 mei 2013, appl. nr. 3564/11 (*Eremia t. Republiek Moldavië*).
EHRM 24 september 2012, appl. nr. 4547/10 (*Y.C. t. Verenigd Koninkrijk*).
EHRM 17 januari 2012, appl. nr. 52013/08 (*Mosendz t. Oekraïne*).
EHRM 20 juni 2011, appl. nr. 18830/07 (*Plaza t. Polen*).
EHRM 10 september 2010, appl. nr. 31333/06 (*McFarlane t. Ierland*).
EHRM 6 juli 2010, appl. nr. 41615/07 (*Neulinger en Shuruk t. Zwitserland*).
EHRM 23 juni 2010, appl. nrs. 45901/05 en 40146/06 (*M.A.K. en R.K. t. Verenigd Koninkrijk*).
EHRM 30 december 2008, appl. nr. 38000(1)/05 (*R.K. en A.K. t. Verenigd Koninkrijk*).
EHRM 16 december 2008, appl. nr. 23883/06 (*Khurshid Mustafa en Tarzibachi t. Zweden*).
EHRM 4 december 2008, appl. nrs. 30562/04 en 30566/04 (*S. en Marper t. Verenigd Koninkrijk*).
EHRM 12 november 2008, appl. nr. 34503/97 (*Demir en Baykara t. Turkije*), *AB* 2009, 297 met annotatie Vlemminx.
EHRM 26 oktober 2006, appl. nr. 39948/023848/04 (*Wallová en Walla t. Tsjechië*).
EHRM 5 oktober 2006, appl. nr. 5725/01 (*Trocellier t. Frankrijk*).
EHRM 26 september 2006, appl. nr. 57516/00 (*Société de Gestion du Port de Campoloro and Société fermière de Campoloro t. Frankrijk*).
EHRM 21 september 2006, appl. nr. 12643/02 (*Moser t. Oostenrijk*).
EHRM 11 september 2006, appl. nr. 35504/03 (*Konrad e.a. t. Duitsland*).
EHRM 13 juli 2004, appl. nr. 69498/01 (*Pla en Puncernau t. Andorra*).
EHRM 8 juli 2004, appl. nr. 11057/02 (*Haase t. Duitsland*).
EHRM 9 maart 2004, appl. nr. 61827/00 (*Glass t. Verenigd Koninkrijk*).
EHRM 8 juli 2003, appl. nr. 27677/03 (*Sentges t. Nederland*).
EHRM 8 juli 2003, appl. nr. 30943/96 (*Sahin t. Duitsland*).
EHRM 14 april 2003, appl. nr. 27751/95 (*K.A. t. Finland*).
EHRM 17 december 2002, appl. nr. 35731/97 (*Venema t. Nederland*).
EHRM 26 november 2002, appl. nr. 33218/96 (*E. en anderen t. Verenigd Koninkrijk*), *NJCM- Bulletin* 2003/5 met annotatie M.R. Bruning.
EHRM 16 oktober 2002, appl. nr. 56547/00 (*P., C. en S. t. Verenigd Koninkrijk*).
EHRM 29 juli 2002, appl. nr. 2346/02 (*Pretty t. Verenigd Koninkrijk*).
EHRM 18 juni 2002, appl. nr. 48939/99 (*Oneryildiz t. Turkije*).
EHRM 28 februari 2002, appl. nr. 54725/00 (*O'Reilly en anderen t. Verenigd Koninkrijk*).
EHRM 26 februari 2002, appl. nr. 46544/99 (*Kutzner t. Duitsland*).
EHRM 21 november 2001, appl.nr. 35763/97 (*Al-Adsani t. Verenigd Koninkrijk*).
EHRM 12 juli 2001, appl. nr. 25702/94 (*K. en T. t. Finland*).
EHRM 10 mei 2001, appl. nr. 29392/95 (*Z. en anderen t. Verenigd Koninkrijk*).
EHRM 10 mei 2001, appl. nr. 28945/95 (*T.P. en K.M. t. Verenigd Koninkrijk*).
EHRM 3 april 2001, appl. nr. 27229/95 (*Keenan t. Verenigd Koninkrijk*).
EHRM 17 januari 2001, appl. nr. 40031/98 (*Gnahoré t. Frankrijk*).
EHRM 30 november 2000, appl. nr. 39712/98 (*La Parola en anderen t. Italië*).

EHRM 13 juli 2000, appl. nr. 25735/94 (*Elsholz t. Duitsland*).
EHRM 27 april 2000, appl. nr. 25702/94 (*K. en T. t. Finland*).
EHRM 28 oktober 1998, appl. nr. 87/1997/871/1083 (*Osman t. Verenigd Koninkrijk*).
EHRM 23 september 1998, appl. nr. 100/1997/884/1096 (*A. t. Verenigd Koninkrijk*).
EHRM 19 februari 1998, appl. nr. 14967/89 (*Guerra e.a. t. Italië*).
EHRM 15 november 1996, appl. nr. 22414/93 (*Chahal t. Verenigd Koninkrijk*).
EHRM 7 augustus 1996, appl. nr. 17383/90 (*Johansen t. Noorwegen*).
EHRM 24 februari 1995, appl. nr. 16424/90 (*McMichael t. Verenigd Koninkrijk*).
EHRM 6 april 1994, appl. nr. 21132/93 (*Peters t. Nederland*).
EHRM 25 februari 1992, appl. nr. 61/1990/252/323 (*Margareta en Roger Andersson t. Zweden*).
EHRM 22 juni 1989, appl. nr. 11/1988/144/209 (*Eriksson t. Zweden*).
EHRM 24 maart 1988, appl. nr. 10465/83 (*Olsson t. Zweden (nr. 1)*).
EHRM 8 juli 1987, appl. nr. 9749/82 (*W. t. Verenigd Koninkrijk*).
EHRM 8 juli 1987, appl. nr. 9840/82 (*B. t. Verenigd Koninkrijk*).
EHRM 26 maart 1985, appl. nr. 8978/80 (*X. en Y. t. Nederland*).
EHRM 25 maart 1983, appl. nr. 5947/72 (*Silver en anderen t. Verenigd Koninkrijk*).
EHRM 9 oktober 1979, appl. nr. 6289/99 (*Airey t. Ierland*).
EHRM 13 juni 1979, appl. nr. 6833/74 (*Marckx t. België*).
EHRM 25 april 1978, appl. nr. 5856/72 (*Tyrer t. Verenigd Koninkrijk*).
EHRM 21 februari 1975, appl. nr. 4451/70 (*Golder t. Verenigd Koninkrijk*).

Europees Comité voor Sociale Rechten
ECSR 27 oktober 2009, nr. 47/2008 (*Defence for Children International (DCI) t. Nederland*), NTM|NJCM-Bull. 2010/2, m.nt. A. Buyse.

Centrale Raad van Beroep
CRvB 17 juni 2019, ECLI:NL:CRVB:2019:2362.
CRvB 27 juli 2017, ECLI:NL:CRVB:2017:2461.
CRvB 1 mei 2017, ECLI:NL:CRVB:2017:1477.
CRvB 3 juli 1986, ECLI:NL:CRVB:1986:AM9384.

Hoge Raad
HR 14 december 2018, ECLI:NL:HR:2018:2321.
HR 23 november 2018, ECLI:NL:HR:2018:2164.
HR 16 februari 2018, ECLI:NL:HR:2018:218, *JPF* 2018/72, m.nt. J.H. de Graaf.
HR 21 april 2017, ECLI:NL:HR:2017:766.
HR 19 februari 2016, ECLI:NL:HR:2016:295.
HR 10 oktober 2014, ECLI:NL:HR:2014:2928 (*Rookverbod*).
HR 5 september 2014, ECLI:HR:2014:2632, *NJ* 2014/469, m.nt. S.F.M. Wortmann.
HR 1 april 2011, ECLI:NL:HR:2011:BP3044 (*Artikel 11 Vrouwenverdrag*).
HR 9 april 2010, ECLI:NL:HR:2010:BK4549.
HR 30 juni 2009, ECLI:NL:HR:2009:BH3079.
HR 13 april 2001, ECLI:NL:HR:2001:AB1009.
HR 16 november 1990, ECLI:NL:HR:1990:ZC0044.
HR 27 maart 1987, ECLI:NL:HR:1987:AG5565 (*Amsterdam/Ikon*).
HR 30 januari 1987, ECLI:NL:HR:1987:AG5527.
HR 30 mei 1986, ECLI:NL:HR:1986:AC9402 (*Spoorwegstaking*).
HR 9 april 1953, *NJ* 1953, 641.
HR 17 maart 1953, *NJ* 1953, 370.
HR 30 april 1928, *NJ* 1928, 1220.
HR 24 januari 1924, *NJ* 1924, 376.

HR 3 maart 1919, *NJ* 1919/371 (*Grenstractaat Aken*).
Parket bij de Hoge Raad 22 januari 2021, ECLI:NL:PHR:2021:57.
Parket bij de Hoge Raad 1 december 2017, ECLI:NL:PHR:2017:1329.

Gerechtshoven

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 8 februari 2022, ECLI:NL:GHARL:2022:1095.
Gerechtshof Amsterdam 19 januari 2021, ECLI:NL:GHAMS:2021:171.
Gerechtshof Amsterdam 3 september 2019, ECLI:NL:GHAMS:2019:3218, JPF 2019/135, met annotatie J.H. de Graaf.
Gerechtshof Amsterdam 5 maart 2019, ECLI:NL:GHAMS:2019:724.
Gerechtshof 's-Hertogenbosch 23 mei 2019, ECLI:NL:GHSHE:2019:1910, JPF 2019/136, met annotatie J.H. de Graaf.
Gerechtshof Amsterdam 7 mei 2019, ECLI:NL:GHAMS:2019:1615.
Gerechtshof Amsterdam 26 februari 2019, ECLI:NL:GHAMS:2019:713.
Gerechtshof Amsterdam 8 januari 2019, ECLI:NL:GHAMS:2019:63.
Gerechtshof Amsterdam 9 oktober 2018, ECLI:NL:GHAMS:2018:3726.
Gerechtshof Amsterdam 2 oktober 2018, ECLI:NL:GHAMS:2018:3605.
Gerechtshof 's-Hertogenbosch 26 oktober 2017, ECLI:NL:GHSHE:2017:4662.
Gerechtshof 's-Hertogenbosch 12 oktober 2017, ECLI:NL:GHSHE:2017:4418.
Gerechtshof Den Haag 6 september 2017, ECLI:NL:GHDHA:2017:2794.
Gerechtshof 's-Hertogenbosch 10 augustus 2017, ECLI:NL:GHSHE:2017:3560.
Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 1 augustus 2017, ECLI:NL:GHARL:2017:6767.
Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 1 augustus 2017, ECLI:NL:GHARL:2017:6765.
Gerechtshof Amsterdam 25 juli 2017, ECLI:NL:GHAMS:2017:3081.
Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 18 juli 2017, ECLI:NL:GHARL:2017:6129.
Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 23 mei 2017, ECLI:NL:GHARL:2017:4425.
Gerechtshof Amsterdam 4 april 2017, ECLI:NL:GHAMS:2017:1173.
Gerechtshof 's-Hertogenbosch 23 maart 2017, ECLI:NL:GHSHE:2017:1207.
Gerechtshof Den Haag 22 maart 2017, ECLI:NL:GHDHA:2017:911.
Gerechtshof 's-Hertogenbosch 2 maart 2017, ECLI:NL:GHSHE:2017:865.
Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 23 juni 2016, ECLI:NL:GHARL:2016:6123.
Gerechtshof Amsterdam 2 februari 2016, ECLI:NL:GHAMS:2016:351.
Gerechtshof Amsterdam 17 december 2015, ECLI:NL:GHAMS:2015:5268.
Gerechtshof 's-Hertogenbosch 16 januari 2014, ECLI:NL:GHSHE:2014:1597.
Gerechtshof 's-Gravenhage 27 juli 2010, ECLI:NL:GHSGR:2010:BN2164.

Rechtbanken

Rb. Den Haag 7 maart 2022, ECLI:NL:RBDHA:2022:1723.
Rb. Zeeland-West-Brabant 24 januari 2022, ECLI:NL:RBZWB:2022:1057.
Rb. Den Haag 15 oktober 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:11818.
Rb. Noord-Nederland 3 augustus 2021, ECLI:NL:RBNNE:2021:3341.
Rb. Rotterdam 30 juni 2020, ECLI:NL:RBROT:2020:6294.
Rb. Rotterdam 1 mei 2020, ECLI:NL:RBROT:2020:4205.
Rb. Rotterdam 20 februari 2020, ECLI:NL:RBROT:2020:2270.
Rb. Noord-Nederland 11 december 2020, ECLI:NL:RBNNE:2020:4426.
Rb. Den Haag 18 december 2019, ECLI:NL:RBDHA:2019:14272.
Rb. Rotterdam 20 november 2019, ECLI:NL:RBROT:2019:9387.
Rb. Rotterdam 30 augustus 2019, ECLI:NL:RBROT:2019:7416, JPF 2019/137, met annotatie J.H. de Graaf.
Rb. Rotterdam 29 juli 2019, ECLI:NL:RBROT:2019:9585.
Rb. Rotterdam 12 juni 2019, ECLI:NL:RBROT:2019:5070.

Rb. Den Haag 5 juni 2019, ECLI:NL:RBDHA:2019:6667.
Rb. Rotterdam 15 mei 2019, ECLI:NL:RBROT:2019:4666, JPF 2019/138, met annotatie J.H. de Graaf.
Rb. Zeeland-West-Brabant 24 april 2019, ECLI:NL:RBZWB:2019:2076.
Rb. Noord-Holland 31 oktober 2018, ECLI:NL:RBNHO:2018:9584.
Rb. Rotterdam 1 juni 2018, ECLI:NL:RBROT:2018:5463.
Rb. Den Haag 30 april 2018, ECLI:NL:RBDHA:2018:5733.
Rb. Noord-Nederland 22 december 2017, ECLI:NL:RBNNE:2017:5005.
Rb. Den Haag 1 december 2017, ECLI:NL:RBDHA:2017:14844.
Rb. Den Haag 20 november 2017, ECLI:NL:RBDHA:2017:14219.
Rb. Den Haag 9 oktober 2017, ECLI:NL:RBDHA:2017:12109.
Rb. Den Haag 9 oktober 2017, ECLI:NL:RBDHA:2017:12107.
Rb. Den Haag 9 oktober 2017, ECLI:NL:RBDHA:2017:12334.
Rb. Gelderland 11 september 2017, ECLI:NL:RBGEL:2017:4911.
Rb. Noord-Holland 7 juli 2017, ECLI:NL:RBNHO:2017:6218.
Rb. Amsterdam 6 maart 2017, ECLI:NL:RBAMS:2017:4374.
Rb. Noord-Holland 27 maart 2018, ECLI:NL:RBNHO:2018:3381.
Rb. Den Haag 25 mei 2016, ECLI:NL:RBDHA:2016:6027.
Rb. Den Haag 18 januari 2016, ECLI:NL:RBDHA:2016:752.
Rb. Rotterdam 24 november 2015, ECLI:NL:RBROT:2015:8533.
Rb. Rotterdam 20 juli 2015, ECLI:NL:RBROT:2015:5467.
Rb. Rotterdam 25 maart 2015, ECLI:NL:RBROT:2015:2064.
Rb. Noord-Holland 24 maart 2015, ECLI:Nl:RBNHO:2015:3639.
Rb. Gelderland 16 februari 2015, ECLI:NL:RBGEL:2015:1016.
Rb. Gelderland 16 februari 2015, ECLI:NL:RBGEL:2015:1159.
Rb. Den Haag 19 maart 2014, ECLI:NL:RBDHA:2014:3630.
Rb. Amsterdam 10 januari 2013, ECLI:NL:RBAMS:2013:BY8619, *NJB* 2013/234.
Rb. Breda 15 april 2008, ECLI:NL:RBBRE:2008:BD3787.

Tuchtrechtspraak College van Beroep

CvB 20 december 2018, 18.021T.
CvB 15 augustus 2018, 18.002B.

Tuchtrechtspraak College van Toezicht

CvT 26 oktober 2020, 20.122Ta.
CvT 13 oktober 2020, 20.089Ta.
CvT 3 augustus 2020, 19.500Ta.
CvT 18 maart 2020, 19.162Ta.
CvT 9 maart 2020, 19.158Ta.
CvT 27 februari 2020, 19.406Ta.
CvT 18 november 2019, 19.246Ta.
CvT 13 november 2019, 19.176Ta.
CvT 24 mei 2019, 18.185T.
CvT 14 maart 2019. 18.029T.
CvT 7 maart 2019, 18.107Tb.
CvT 25 februari 2019, 19.010Ta.
CvT 22 november 2018, 18.076Tb.
CvT 15 augustus 2018, 17.128Tc.
CvT 13 juli 2018, 18.004T.
CvT 2 mei 2018, 17.126Tb.
CvT 12 januari 2018, 17.078T.

CvT 5 januari 2018, 17.058Tb.
CvT 5 januari 2018, 17.058Tc.
CvT 14 juli 2017, 16.146T.
CvT 6 juli 2017, 17.017T.
CvT 18 mei 2017, 16.130T.
CvT 13 april 2017, 16.123T.
CvT 24 augustus 2016, 15.074T.

Kamerstukken en handelingen

Kamerstukken II 2021/22, 31066, 979.
Kamerstukken I 2021/22, 31839, Y.
Kamerstukken II 2021/22, 31839, 853.
Kamerstukken I 2021/22, 31839, W.
Kamerstukken II 2021/22, 31839, 812.
Kamerstukken I 2021/22, 31839, V.
Kamerstukken II 2021/22, 35721, 5.
Kamerstukken II 2020/21, 35721, 2.
Kamerstukken II 2020/21, 35510, 15.
Kamerstukken I 2020/21, 31839, Q.
Kamerstukken II 2020/21, 31839, 771.
Kamerstukken II 2020/21, 33836, 59.
Kamerstukken I 2019/20, 34104 V.
Kamerstukken I 2019/20, 31839, P.
Kamerstukken I 2019/20, 31839, O.
Kamerstukken II 2019/20, 31839, 730.
Kamerstukken II 2019/20, 31839, 724.
Kamerstukken II 2019/20, 31839, 723.
Kamerstukken II 2019/20, 31839, 722.
Kamerstukken II 2019/20, 31839, 721.
Kamerstukken II 2019/20, 31839, 703.
Kamerstukken II 2019/20, 31839, 702.
Kamerstukken II 2019/20, 31839, 699.
Kamerstukken II 2019/20, 35300 XVI, 116.
Kamerstukken II 2019/20, 35300 XVI, 107.
Kamerstukken II 2018/19, 35070, 3.
Kamerstukken I 2018/19, 34880, D.
Kamerstukken II 2018/19, 33836, 41.
Kamerstukken II 2018/19, 31839, 670.
Kamerstukken II 2017/18, 34994, 3.
Kamerstukken II 2017/18, 34851, 1-3.
Kamerstukken II 2017/18, 34775 XVI en 34775 VI.
Kamerstukken II 2015/16, 31839, 538.
Kamerstukken II 2015/16, 31839, 510.
Kamerstukken II 2014/15, 34200 VI, 1.
Kamerstukken II 2013/14, 33684, D.
Kamerstukken II 2013/14, 33684, 104.
Kamerstukken II 2013/14, 33684, 99.
Kamerstukken II 2013/14, 33684, 86.
Kamerstukken II 2013/14, 33684, 75.
Kamerstukken II 2013/14, 33684, 52.

Kamerstukken II 2013/14, 33684, 45.
Kamerstukken II 2013/14, 33684, 40.
Kamerstukken II 2013/14, 33684, 39.
Kamerstukken II 2013/14, 33684, 10.
Kamerstukken I 2013/14, 33684, D.
Kamerstukken II 2013/14, 32015, E.
Kamerstukken I 2013/14, 31839, I.
Kamerstukken II 2013/14, 31839, 327.
Kamerstukken II 2012/13, 33684, 4.
Kamerstukken II 2012/13, 33684, 3.
Kamerstukken II 2012/13, 33684, 2.
Kamerstukken II 2012/13, 33605 VI, 5.
Kamerstukken II 2012/13, 33400 XVI, 94.
Kamerstukken II 2012/13, 31839, 295.
Kamerstukken II 2012/13, 31839, 287.
Kamerstukken II 2012/13, 31839, 262.
Kamerstukken II 2011/12, 33000 XVI, 162.
Kamerstukken I 2011/12, 32015, C.
Kamerstukken II 2011/12, 31839, 262.
Kamerstukken II 2011/12, 31839, 240.
Kamerstukken II 2011/12, 31839, 200.
Kamerstukken II 2011/12, 31839, 142.
Kamerstukken II 2010/11, 32417, 15.
Kamerstukken II 2010/11, 32202, 6.
Kamerstukken I 2010/11, 32015, B.
Kamerstukken I 2010/11, 32015, A.
Kamerstukken II 2010/11, 32015, 43.
Kamerstukken II 2010/11, 32015, 40.
Kamerstukken II 2010/11, 32015, 38.
Kamerstukken II 2010/11, 32015, 31.
Kamerstukken II 2010/11, 32015, 29.
Kamerstukken II 2010/11, 32015, 26.
Kamerstukken II 2010/11, 32015, 25.
Kamerstukken II 2010/11, 32015, 24.
Kamerstukken II 2010/11, 32015, 22.
Kamerstukken II 2010/11, 32015, 19.
Kamerstukken II 2010/11, 32015, 13.
Kamerstukken II 2010/11, 32015, 12.
Kamerstukken II 2010/11, 32015, 11.
Kamerstukken II 2010/11, 32015, 10.
Kamerstukken II 2009/10, 32296, 8.
Kamerstukken II 2009/10, 32296, 7.
Kamerstukken II 2009/10, 32296, 6.
Kamerstukken II 2009/10, 32296, 5.
Kamerstukken II 2009/10, 32296, 4.
Kamerstukken II 2009/10, 32296, 3.
Kamerstukken II 2009/10, 32296, 2.
Kamerstukken II 2009/10, 32296, 1.
Kamerstukken II 2009/10, 32224, 1.
Kamerstukken II 2009/10, 32202, 5.
Kamerstukken II 2009/10, 32202, 4.

Kamerstukken II 2009/10, 32202, 1.
Kamerstukken II 2009/10, 32123 XVII, 13.
Kamerstukken II 2009/10, 32015, 9.
Kamerstukken II 2009/10, 32015, 7.
Kamerstukken II 2009/10, 32015, 6.
Kamerstukken II 2009/10, 31001, 91.
Kamerstukken II 2008/09, 32015, 4.
Kamerstukken II 2008/09, 32015, 3.
Kamerstukken II 2008/09, 32015, 2.
Kamerstukken II 2008/09, 32015, 1.
Kamerstukken II 2008/09, 31977, 2.
Kamerstukken II 2008/09, 28684, 190.
Kamerstukken II 2007/08, 31445, 2.
Kamerstukken II 2006/07, 31001, 23
Kamerstukken II 2006/07, 30136 en 28684, 17.
Kamerstukken II 2005/06, 30644, 3.
Kamerstukken II 2005/06, 29815, 76.
Kamerstukken II 2004/05, 30131, 3.
Kamerstukken II 2003/04, 28606, 19.
Kamerstukken I 2003/04, 28168, D.
Kamerstukken I 2003/04, 28168, B.
Kamerstukken II 2003/04, 28168, 53.
Kamerstukken II 2002/03, 28168, B.
Kamerstukken II 2002/03, 28168, 46.
Kamerstukken II 2002/03, 28168, 41.
Kamerstukken II 2002/03, 28168, 27.
Kamerstukken II 2002/03, 28168, 26.
Kamerstukken II 2002/03, 28168, 10.
Kamerstukken II 2001/02, 28168, 8.
Kamerstukken II 2001/02, 28168, 5.
Kamerstukken II 2001/02, 28168, 3.
Kamerstukken II 2001/02, 28168, 2.
Kamerstukken II 2001/02, 28168, 1.
Kamerstukken II 2000/01, 27197, 2.
Kamerstukken II 1999/2000, 26862, 3.
Kamerstukken II 1999/2000, 27197, 1.
Kamerstukken II 1996/97, 24885, 4.
Kamerstukken II 1994/95, 24300, 2.
Kamerstukken II 1994/95, 23900 VI, 2.
Kamerstukken II 1993/94, 23400 VI, 2.
Kamerstukken II 1992/93, 23003, 3.
Kamerstukken II 1992/93, 22855 (R1451), 3.
Kamerstukken II 1992/93, 22800 VI, 2.
Kamerstukken II 1992/93, 21980, 9.
Kamerstukken II 1990/91, 21818, 3.
Kamerstukken II 1990/91, 21818, 2.
Kamerstukken II 1990/91, 21818, 1.
Kamerstukken II 1990/91, 21829, 1-2.
Kamerstukken II 1990/91, 21980, 2.
Kamerstukken II 1990/91, 21980, 1.
Kamerstukken II 1989/90, 21300 VI, 11.

Kamerstukken II 1988/89, 20634, 2.
Kamerstukken II 1988/89, 20634, 1.
Kamerstukken II 1988/89, 21221, 3.
Kamerstukken II 1986/87, 19399, 11.
Kamerstukken II 1985/86, 19399, 3.
Kamerstukken II 1984/85, 18122, 20.
Kamerstukken II 1983/84, 18122, 1-2.
Kamerstukken II 1979/80, 15049 (R1100), 7.
Kamerstukken II 1975/76, 13932 (R1037), 3.
Kamerstukken II 1974/75, 13548, 4.
Kamerstukken II 1971/72, 11257, 2.
Kamerstukken II 1970/71, 11257, 1.
Kamerstukken II 1955/56, 4141, 5.
Kamerstukken II 1955/56, 4133 (R19), 7.
Kamerstukken II 1954/55, 3583, 12.
Kamerstukken II 1954/55, 3583, 11.
Kamerstukken II 1954/55, 3583, 9.
Kamerstukken II 1953/54, 3583, 3.
Kamerstukken II 1953/54, 2814, 5.
Kamerstukken II 1939/40, 55, 1.
Kamerstukken II 1936/37, 387, 3.
Kamerstukken II 1919/20, 409, 3.
Kamerstukken II 1896/97, 201, 1-4.
Handelingen I 2013/14, 19, item 5.
Handelingen II 2013/14, 15, item 20.
Handelingen II 2013/14, 15, item 19.
Handelingen II 2013/14, 13, item 16.
Handelingen II 2013/14, 12, item 32.
Handelingen II 2010/11, 50, item 4.
Handelingen II 2010/11, 49, item 16.
Handelingen II 2010/11, 47, item 5.
Handelingen II 2010/11, 10.
Handelingen I 2003/04, 22.
Handelingen II 2002/03, 81.
Handelingen II 2002/03, 80.
Handelingen II 1990/91, 54.
Handelingen II 1979/80, 1116.
Aanhangsel van de Handelingen II 2020/21, 611.
Aanhangsel van de Handelingen II 2018/19, 3651.
Aanhangsel van de Handelingen II 2017/18, 191.

Krantenartikelen

Van Ark, Follow the Money 21 september 2017
E. van Ark, 'Het nieuwe product van kinderbeschermers is intimidatie', *Follow the Money* 21 september 2017.

Attiah, Washington Post 21 november 2014
K. Attiah, 'Why won't the U.S. ratify the U.N.'s child rights treaty', *Washington Post* 21 november 2014.

Brandsma, De Stem 1 juli 1979
R. Brandsma, 'Kinderbescherming in beweging; Geen sprake van echt jeugdwelzijnsbeleid', *De Stem* 1 juli 1979.

Hartog, Reformatorisch Dagblad 9 april 1976
L. Hartog, 'Het kind van de rekening; Voorgeschiedenis van de kinderbescherming', *Reformatorisch Dagblad* 9 april 1976.

Hendriks, De Volkskrant 8 april 1978
M. Hendriks, 'Meer rechten nodig voor minderjarigen: Gedwongen hulp is gevaarlijk', *De Volkskrant* 8 april 1978.

Hunfeld, Utrechts Nieuwsblad 13 januari 1977
M. Hunfeld, ''Een kind van gescheiden ouders moet ook kunnen kiezen'; Rapport over verbetering van de rechten voor jongeren gepubliceerd', *Utrechts Nieuwsblad* 13 januari 1977.

Jungschleger, De Volkskrant 3 december 1977
I. Jungschleger, 'Wie betaalt de zelfgewenste ondergang van de traditionele kinderbescherming?', *De Volkskrant* 3 december 1977.

De Koster, Binnenlands bestuur 17 januari 2017
Y. de Koster, 'Gemeenten verzaken massaal wettelijke plicht', *Binnenlands bestuur* 17 januari 2017.

De Koster, Binnenlands bestuur 23 februari 2017
Y. de Koster, 'Hou de Jeugdwet heel en investeer in innovatie', *Binnenlands bestuur* 23 februari 2017.

De Koster, Binnenlands bestuur 13 april 2017
Y. de Koster, 'Gemeenten stevenen af op tekorten sociaal domein', *Binnenlands bestuur* 13 april 2017.

De Koster, Binnenlands bestuur 16 april 2018
Y. de Koster, 'Toegang tot jeugdhulp moet beter', *Binnenlands bestuur* 16 april 2018.

Mudde, VNG Magazine 24 mei 2019
L. Mudde, 'Tekorten jeugdzorg dreigen gemeenten te verlammen', *VNG Magazine* 24 mei 2019.

NVAGG, GGZ-Gazet 1978/4
Nederlandse Vereniging voor Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg (NVAGG), 'Zaans projekt levert konklusie', *GGZ-Gazet* 1978/4.

Pauw, NOS nieuws 2 september 2019
R. Pauw, 'Eerste staking ooit in jeugdzorg: 'Heel heftig, maar de nood is hoog'', *NOS nieuws* 2 september 2019.

Van der Plas, De Telegraaf 3 mei 1980
P. van der Plas, 'Kinderen krijgen inspraak over hun eigen lot; Nieuw wetsontwerp laat kinderen meebeslissen', *De Telegraaf* 3 mei 1980.

De Recht, Utrechts Nieuwsblad 22 januari 1975
J. de Recht, 'Kinderbescherming wil af van etiket: justitie', *Utrechts Nieuwsblad* 22 januari 1975.

Rotering, NRC 25 februari 2019
A. Rotering, 'Jeugdbescherming kan met minder instanties toe', *NRC* 25 februari 2019.

Seegers, De Volkskrant 22 april 1978
S. Seegers, '"Kinderbescherming is geen terreurorganisatie"', *De Volkskrant* 22 april 1978.

Smolenaars & Stokmans, NRC 1 maart 2019
M. Smolenaars & D. Stokmans, 'Te vaak is het de jeugdzorg zélf die kinderen beschadigt', *NRC* 1 maart 2019.

Sommer, De Volkskrant 7 juni 2017
M. Sommer, 'Een miljard à gogo', *De Volkskrant* 7 juni 2007.

Spreksel, Trouw 7 december 2019
D. Spreksel, 'Sluiting van De Hoenderloo Groep dupeert ruim tweehonderd kinderen', *Trouw* 7 december 2019.

Stokmans, NRC 22 april 2019
D. Stokmans, 'Uw dochter komt voorlopig niet meer thuis', *NRC* 22 april 2019.

Ullenbroeck, BN DeStem 22 juli 2019
P. Ullenbroeck, 'Hoe jeugdzorgreus Juzt ten onder ging', *BN DeStem* 22 juli 2019.

Verdorst, Eindhovens Dagblad 10 maart 1977
J. Verdorst, 'Ossenaar tijdens gastcollege: "Kinderbescherming moet uit justitiële sfeer"', *Eindhovens Dagblad* 10 maart 1977.

Vriesema, NRC.nl 18 oktober 2018
I. Vriesema, 'Tekorten jeugdzorg: het nieuwe normaal', *NRC.nl* 18 oktober 2018.

Weijers, NRC 8 oktober 2013
I. Weijers, 'Ouders slechter af onder Jeugdwet', *NRC* 8 oktober 2013.

Bijlage A;
Overzicht minimale kernverplichtingen

Artikel 12 IVRK (het hoorrecht)
48. The child's right to be heard imposes the obligation on States parties to review or amend their legislation in order to introduce mechanisms providing children with access to appropriate information, adequate support, if necessary, feedback on the weight given to their views, and procedures for complaints, remedies or redress.
49. In order to fulfil these obligations, States parties should adopt the following strategies:
– Review and withdraw restrictive declarations and reservations to article 12;
– Establish independent human rights institutions, such as children's ombudsmen or commissioners with a broad children's rights mandate;
– Provide training on article 12, and its application in practice, for all professionals working with, and for, children, including lawyers, judges, police, social workers, community workers, psychologists, caregivers, residential and prison officers, teachers at all levels of the educational system, medical doctors, nurses and other health professionals, civil servants and public officials, asylum officers and traditional leaders;
– Ensure appropriate conditions for supporting and encouraging children to express their views, and make sure that these views are given due weight, by regulations and arrangements which are firmly anchored in laws and institutional codes and are regularly evaluated with regard to their effectiveness;
– Combat negative attitudes, which impede the full realization of the child's right to be heard, through public campaigns, including opinion leaders and the media, to change widespread customary conceptions of the child.[1]

Artikel 24 IVRK (het recht op goede gezondheid)
73. The core obligations, under children's right to health, include:
(a) Reviewing the national and subnational legal and policy environment and, where necessary, amending laws and policies;
(b) Ensuring universal coverage of quality primary health services, including prevention, health promotion, care and treatment services, and essential drugs;
(c) Providing an adequate response to the underlying determinants of children's health; and
(d) Developing, implementing, monitoring and evaluating policies and bud-

1 VN-Kinderrechtencomité 2009, par. 48-49.

geted plans of actions that constitute a human rights-based approach to fulfilling children's right to health.[2]

Artikel 6 IVESCR (het recht op arbeid)
In general comment No. 3 (1990) the Committee confirms that States parties have a core obligation to ensure the satisfaction of minimum essential levels of each of the rights covered by the Covenant. In the context of article 6, this "core obligation" encompasses the obligation to ensure non-discrimination and equal protection of employment. Discrimination in the field of employment comprises a broad cluster of violations affecting all stages of life, from basic education to retirement, and can have a considerable impact on the work situation of individuals and groups. Accordingly, these core obligations include at least the following requirements: (a) To ensure the right of access to employment, especially for disadvantaged and marginalized individuals and groups, permitting them to live a life of dignity; (b) To avoid any measure that results in discrimination and unequal treatment in the private and public sectors of disadvantaged and marginalized individuals and groups or in weakening mechanisms for the protection of such individuals and groups; (c) To adopt and implement a national employment strategy and plan of action based on and addressing the concerns of all workers on the basis of a participatory and transparent process that includes employers' and workers' organizations. Such an employment strategy and plan of action should target disadvantaged and marginalized individuals and groups in particular and include indicators and benchmarks by which progress in relation to the right to work can be measured and periodically reviewed.[3]

Artikel 7 IVESCR (het recht op billijke en gunstige arbeidsvoorwaarden)
65. States parties have a core obligation to ensure the satisfaction of, at the very least, minimum essential levels of the rightto just and favourable conditions of work.Specifically, this requires States parties to:
(a) Guarantee through law the exercise of the right without discrimination of any kind as to race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth, disability, age, sexual orientation, gender identity, intersex status, health, nationality or any other status;
(b) Put in place a comprehensive system to combat gender discrimination at work, including with regard to remuneration;
(c) Establish in legislation and in consultation with workers and employers, their representative organizations and other relevant partners, minimum wages that are non-discriminatory and non-derogable, fixed by taking into consideration relevant economic factors and indexed to the cost of living so as to ensure a decent living for workers and their families;
(d) Adopt and implement a comprehensive national policy on occupational safety and health;

2 VN-Kinderrechtencomité 2013b, par. 73.
3 VN-Comité inzake economische, sociale en culturele rechten 2006b, par. 31.

(e) Define and prohibit harassment, including sexual harassment, at work through law, ensure appropriate complaints procedures and mechanisms and establish criminal sanctions for sexual harassment;
(f) Introduce and enforce minimum standards in relation to rest, leisure, reasonable limitation of working hours, paid leave and public holidays.[4]

Artikel 9 IVESCR (het recht op sociale zekerheid)
59. States parties have a core obligation to ensure the satisfaction of, at the very least, minimum essential levels of each of the rights enunciated in the Covenant (See general comment No. 3 (1990) on the nature of States parties' obligations (art.2, para.1 of the Covenant)). This requires the State party:
(a) To ensure access to a social security scheme that provides a minimum essential level of benefits to all individuals and families that will enable them to acquire at least essential health care (Read in conjunction with general comment No. 14 (2000) on the right to the highest attainable standard of health (art. 12), paras. 43 and 44, this would include access to health facilities, goods and services on a non-discriminatory basis, provision of essential drugs, access to reproductive, maternal (prenatal as well as post-natal) and child health care, and immunization against the major infectious diseases occurring in the community), basic shelter and housing, water and sanitation, foodstuffs, and the most basic forms of education. If a State party cannot provide this minimum level for all risks and contingencies within its maximum available resources, the Committee recommends that the State party, after a wide process of consultation, select a core group of social risks and contingencies;
(b) To ensure the right of access to social security systems or schemes on a non-discriminatory basis, especially for disadvantaged and marginalized individuals and groups (see paras. 29-31 above);
(c) To respect existing social security schemes and protect them from unreasonable interference (See paras. 44-46 above);
(d) To adopt and implement a national social security strategy and plan of action (See paras. 68-70 below);
(e) To take targeted steps to implement social security schemes, particularly those that protect disadvantaged and marginalized individuals and groups (See for example paras. 31-39 above);
(f) To monitor the extent of the realization of the right to social security (See para. 74 below).

60. In order for a State party to be able to attribute its failure to meet at least its minimum core obligations to a lack of available resources, it must demonstrate that every effort has been made to use all resources that are at its disposal in an effort to satisfy, as a matter of priority, these minimum obligations (See general comment No. 3. Paragraph 10).

4 VN-Comité inzake economische, sociale en culturele rechten 2016a, par. 65.

61. The Committee also wishes to emphasize that it is particularly incumbent on States parties, and other actors in a position to assist, to provide international assistance and cooperation, especially economic and technical, to enable developing countries to fulfil their core obligations.[5]

Artikel 11 IVESCR (het recht op toereikende voeding)
The Committee considers that the core content of the right to adequate food implies:

> The availability of food in a quantity and quality sufficient to satisfy the dietary needs of individuals, free from adverse substances, and acceptable within a given culture;
> The accessibility of such food in ways that are sustainable and that do not interfere with the enjoyment of other human rights.[6]

Artikel 12 IVESCR (het recht op goede gezondheid)
43. In general comment No. 3, the Committee confirms that States parties have a core obligation to ensure the satisfaction of, at the very least, minimum essential levels of each of the rights enunciated in the Covenant, including essential primary health care. Read in conjunction with more contemporary instruments, such as the Programme of Action of the International Conference on Population and Development (Report of the International Conference on Population and Development, Cairo, 5-13 September 1994 (United Nations publication, Sales No. E.95.XIII.18), chap. I, resolution 1, annex, chaps. VII and VIII), the Alma-Ata Declaration provides compelling guidance on the core obligations arising from article 12. Accordingly, in the Committee's view, these core obligations include at least the following obligations:
(a) To ensure the right of access to health facilities, goods and services on a non-discriminatory basis, especially for vulnerable or marginalized groups;
(b) To ensure access to the minimum essential food which is nutritionally adequate and safe, to ensure freedom from hunger to everyone;
(c) To ensure access to basic shelter, housing and sanitation, and an adequate supply of safe and potable water;
(d) To provide essential drugs, as from time to time defined under the WHO Action Programme on Essential Drugs;
(e) To ensure equitable distribution of all health facilities, goods and services;
(f) To adopt and implement a national public health strategy and plan of action, on the basis of epidemiological evidence, addressing the health concerns of the whole population; the strategy and plan of action shall be devised, and periodically reviewed, on the basis of a participatory and transparent process; they shall include methods, such as right to health indicators and benchmarks, by which progress can be closely monitored; the process

5 VN-Comité inzake economische, sociale en culturele rechten 2008, par. 59-61.
6 VN-Comité inzake economische, sociale en culturele rechten 1999a, par. 8.

by which the strategy and plan of action are devised, as well as their content, shall give particular attention to all vulnerable or marginalized groups.

44. The Committee also confirms that the following are obligations of comparable priority:
(a) To ensure reproductive, maternal (prenatal as well as post-natal) and child health care;
(b) To provide immunization against the major infectious diseases occurring in the community;
(c) To take measures to prevent, treat and control epidemic and endemic diseases;
(d) To provide education and access to information concerning the main health problems in the community, including methods of preventing and controlling them;
(e) To provide appropriate training for health personnel, including education on health and human rights.[7]

49. States parties have a core obligation to ensure, at the very least, minimum essential levels of satisfaction of the right to sexual and reproductive health. In this regard, States parties should be guided by contemporary human rights instruments and jurisprudence, as well as the most current international guidelines and protocols established by United Nations agencies, in particular WHO and the United Nations Population Fund (UNFPA).The core obligations include at least the following:
(a) To repeal or eliminate laws, policies and practices that criminalize, obstruct or undermine access by individuals or a particular group to sexual and reproductive health facilities, services, goods and information;
(b) To adopt and implement a national strategy and action plan, with adequate budget allocation, on sexual and reproductive health, which is devised, periodically reviewed and monitored through a participatory and transparent process, disaggregated by prohibited ground of discrimination;
(c) To guarantee universal and equitable access to affordable, acceptable and quality sexual and reproductive health services, goods and facilities, in particular for women and disadvantaged and marginalized groups;
(d) To enact and enforce the legal prohibition of harmful practices and gender-based violence, including female genital mutilation, child and forced marriage and domestic and sexual violence, including marital rape,while ensuring privacy, confidentiality and free, informed and responsible decision-making, without coercion, discrimination or fear of violence, in relation tothe sexual and reproductive needs and behaviours of individuals;
(e) To take measures to prevent unsafe abortions and to provide post-abortion care and counselling for those in need;
(f) To ensure all individuals and groups have access to comprehensive edu-

7 VN-Comité inzake economische, sociale en culturele rechten 2000, par. 43-44.

cation and information on sexual and reproductive health that are non-discriminatory, non-biased, evidence-based, and that take into account the evolving capacities of children and adolescents;
(g) To provide medicines, equipment and technologies essential to sexual and reproductive health, including based on the WHO Model List of Essential Medicines;
(h) To ensure access to effective and transparent remedies and redress, including administrative and judicial ones, for violations of the right to sexual and reproductive health.[8]

Artikelen 11 en 12 IVESCR (het recht op water)
37. In general comment No. 3 (1990), the Committee confirms that States parties have a core obligation to ensure the satisfaction of, at the very least, minimum essential levels of each of the rights enunciated in the Covenant. In the Committee's view, at least a number of core obligations in relation to the right to water can be identified, which are of immediate effect:
(a) To ensure access to the minimum essential amount of water, that is sufficient and safe for personal and domestic uses to prevent disease;
(b) To ensure the right of access to water and water facilities and services on a non-discriminatory basis, especially for disadvantaged or marginalized groups;
(c) To ensure physical access to water facilities or services that provide sufficient, safe and regular water; that have a sufficient number of water outlets to avoid prohibitive waiting times; and that are at a reasonable distance from the household;
(d) To ensure personal security is not threatened when having to physically access to water;
(e) To ensure equitable distribution of all available water facilities and services;
(f) To adopt and implement a national water strategy and plan of action addressing the whole population; the strategy and plan of action should be devised, and periodically reviewed, on the basis of a participatory and transparent process; it should include methods, such as right to water indicators and benchmarks, by which progress can be closely monitored; the process by which the strategy and plan of action are devised, as well as their content, shall give particular attention to all disadvantaged or marginalized groups;
(g) To monitor the extent of the realization, or the non-realization, of the right to water;
(h) To adopt relatively low-cost targeted water programmes to protect vulnerable and marginalized groups;
(i) To take measures to prevent, treat and control diseases linked to water, in particular ensuring access to adequate sanitation.[9]

8 VN-Comité inzake economische, sociale en culturele rechten 2016b, par. 49.
9 VN-Comité inzake economische, sociale en culturele rechten 2002, par. 37.

Artikel 13 IVESCR (het recht op onderwijs)
57. In its general comment No. 3, the Committee confirmed that States parties have "a minimum core obligation to ensure the satisfaction of, at the very least, minimum essential levels" of each of the rights enunciated in the Covenant, including "the most basic forms of education". In the context of article 13, this core includes an obligation: to ensure the right of access to public educational institutions and programmes on a non-discriminatory basis; to ensure that education conforms to the objectives set out in article 13 (1); to provide primary education for all in accordance with article 13 (2) (a); to adopt and implement a national educational strategy which includes provision for secondary, higher and fundamental education; and to ensure free choice of education without interference from the State or third parties, subject to conformity with "minimum educational standards" (art. 13 (3) and (4)).[10]

Artikel 15(1)(a) IVESCR (het recht om deel te nemen aan het culturele leven)
55. In its general comment No. 3 (1990), the Committee stressed that States parties have a minimum core obligation to ensure the satisfaction of, at the very least, minimum essential levels of each of the rights set out in the Covenant. Thus, in accordance with the Covenant and other international instruments dealing with human rights and the protection of cultural diversity, the Committee considers that article 15, paragraph 1 (a), of the Covenant entails at least the obligation to create and promote an environment within which a person individually, or in association with others, or within a community or group, can participate in the culture of their choice, which includes the following core obligations applicable with immediate effect:
(a) To take legislative and any other necessary steps to guarantee non-discrimination and gender equality in the enjoyment of the right of everyone to take part in cultural life;
(b) To respect the right of everyone to identify or not identify themselves with one or more communities, and the right to change their choice;
(c) To respect and protect the right of everyone to engage in their own cultural practices, while respecting human rights which entails, in particular, respecting freedom of thought, belief and religion; freedom of opinion and expression; a person's right to use the language of his or her choice; freedom of association and peaceful assembly; and freedom to choose and set up educational establishments;
(d) To eliminate any barriers or obstacles that inhibit or restrict a person's access to the person's own culture or to other cultures, without discrimination and without consideration for frontiers of any kind;
(e) To allow and encourage the participation of persons belonging to minority groups, indigenous peoples or to other communities in the design and implementation of laws and policies that affect them. In particular, States

10 VN-Comité inzake economische, sociale en culturele rechten 1999b, par. 57.

parties should obtain their free and informed prior consent when the preservation of their cultural resources, especially those associated with their way of life and cultural expression, are at risk.[11]

Artikel 15(1)(c) IVESCR (het recht op het genieten van voordelen van de bescherming van geestelijke en stoffelijke belangen voortvloeiende uit verricht wetenschappelijk, literair of artistiek werk)

In general comment No. 3 (1990), the Committee confirmed that States parties have a core obligation to ensure the satisfaction of minimum essential levels of each of the rights enunciated in the Covenant. In conformity with other human rights instruments, as well as international agreements on the protection of the moral and material interests resulting from one's scientific, literary or artistic productions, the Committee considers that article 15, paragraph 1 (c), of the Covenant entails at least the following core obligations, which are of immediate effect:

(a) To take legislative and other necessary steps to ensure the effective protection of the moral and material interests of authors;

(b) To protect the rights of authors to be recognized as the creators of their scientific, literary and artistic productions and to object to any distortion, mutilation or other modification of, or other derogatory action in relation to, their productions that would be prejudicial to their honour or reputation;

(c) To respect and protect the basic material interests of authors resulting from their scientific, literary or artistic productions, which are necessary to enable those authors to enjoy an adequate standard of living;

(d) To ensure equal access, particularly for authors belonging to disadvantaged and marginalized groups, to administrative, judicial or other appropriate remedies enabling authors to seek and obtain redress in case their moral and material interests have been infringed;

(e) To strike an adequate balance between the effective protection of the moral and material interests of authors and States parties' obligations in relation to the rights to food, health and education, as well as the rights to take part in cultural life and to enjoy the benefits of scientific progress and its applications, or any other right recognized in the Covenant.[12]

11 VN-Comité inzake economische, sociale en culturele rechten 2009b, par. 55.

12 VN-Comité inzake economische, sociale en culturele rechten 2006a, par. 39.

Bijlage B;
Observatieformulier

1. Algemeen
Gemeente:
Leeftijd jeugdige:
Ontving het gezin al hulp? Zo ja, omschrijf welke vormen/welk kader?
Bijzonderheden:

2. De melding (voor zover dit blijkt tijdens de bijeenkomst)
Beschrijving melding (aanleiding/inhoud/gronden/doelgroep):
Wie heeft de zaak gemeld?
Waar is de zaak gemeld?
Zijn ouders en jeugdige van de melding op de hoogte gesteld? Zo ja, hoe (door wie, schriftelijk, etc.)?
Bijzonderheden:

3. De voorbereiding (voor zover dit blijkt tijdens de bijeenkomst)	
Zijn de ouders voorbereid op de bijeenkomst? Zo ja, door wie en hoe:	JA/NEE
Is de jeugdige uitgenodigd voor de bijeenkomst? Zo ja, door wie en hoe?	JA/NEE
Is de jeugdige voorbereid op de bijeenkomst? Zo ja, door wie en hoe:	JA/NEE
Bijzonderheden:	

4. De bijeenkomst	
Datum bijeenkomst:	
Starttijd:	Eindtijd:
Wordt gehandeld op basis van een protocol of volgens richtlijnen? Zo ja, welke? (opvragen)	
Aanwezigen ❍ Vader ❍ Moeder ❍ Jeugdige ❍ Broer/zus ❍ Vertrouwenspersoon ❍ Advocaat Netwerk: ❍ … ❍ … ❍ …	Professionals: ❍ GI ❍ RvdK ❍ Veilig Thuis ❍ Wijkteam ❍ Hulpverlener ❍ … ❍ … ❍ …
Bijzonderheden:	
Opstelling (wie zit waar en hoe staan de tafels):	
Uitleg Voorstellen van aanwezigen en uitleg rol/functie van deze aanwezigen: JA/NEE Door wie: Inhoud: Uitleg doel bijeenkomst: JA/NEE Door wie: Inhoud: Uitleg verloop bijeenkomst? JA/NEE Door wie: Inhoud Uitleg over rechten en rol jeugdige en ouders? JA/NEE Door wie: Inhoud:	

Verloop van de bijeenkomst
Tijdens de observatie wordt door de onderzoeker ook een verslag gemaakt van het verloop van de bijeenkomst.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Wie heeft de leiding tijdens de bijeenkomst?

voorzitter namens gemeente / RvdK / melder / GI / ouders / jeugdige / anders: …

Hoe uit zich dit?

5. Het horen van de jeugdige

Is de jeugdige voorafgaand aan de bijeenkomst of tijdens de bijeenkomst gehoord? JA/NEE

Zo ja, door wie?

Wie waren daarbij aanwezig?

Bijzonderheden:

6. De besluitvorming tijdens de bijeenkomst
Welke besluiten worden tijdens de bijeenkomst genomen? ❍ Vrijwillige kader ❍ Uitgesteld of geen raadsonderzoek met afspraken (drangkader) ❍ Start raadsonderzoek met afspraken (drangkader) ❍ Start raadsonderzoek zonder afspraken Anders:
Welke argumenten werden aangevoerd ter onderbouwing van de uiteindelijke beslissing? ....
In het geval wordt besloten om een drangkader in te zetten Welke afspraken worden gemaakt / welke voorwaarden worden gesteld? Welke consequenties worden verbonden aan het niet-naleven van de afspraken/ voorwaarden? Wie houdt toezicht op de naleving van de voorwaarden? Zijn hier afspraken over gemaakt? Is de verantwoordelijke benoemd? Is een termijn verbonden aan de gemaakte afspraken? Zo ja, welke? Wie hebben deze afspraken gemaakt? Zijn de ouders en de jeugdige betrokken bij het maken van de afspraken? Zo ja, op welke wijze? Worden de afspraken en mogelijke gevolgen van het niet-naleven van de voorwaarden gemotiveerd? Zo ja, met welke argumenten en door wie? Worden moeilijke termen voldoende uitgelegd? Wordt voldoende gecontroleerd of de ouders en jeugdige de afspraken begrijpen? Krijgen de jeugdige en ouder(s) een terugkoppeling? Zo ja, van wie? Moeten ouders en/of de jeugdige toestemming geven? Hoe gaat dit in zijn werk?
Bijzonderheden:

7. Het einde van de bijeenkomst
Hoe wordt de bijeenkomst afgerond? Krijgen ouders en de jeugdige informatie over het vervolg?
Bijzonderheden:

Bijlage C;
Topiclijst interviews

Openingsvragen
- **Organisatie/functie**
- **Betrokkenheid bij drang**; rol, hoe ziet betrokkenheid eruit?

Inleidende vragen over drang
- **Omschrijving/definitie drang**; attitude of kader?
- **Voorkeur terminologie**; waarom voorkeur voor deze term?
- **Doel drang**
- **Reden van het bestaan van drang**; voorziet het in leemte/behoefte/oplossing voor probleem?
- **Positie drang binnen jeugdhulpverleningsstelsel**; is het vrijwillig of gedwongen? coördinatie of jeugdhulpverlening?
- **'Vrijwillig, niet vrijblijvend'**; visie op gebruik van deze term; betekenis?

Jeugdbeschermingstafel of soortgelijke bijeenkomsten waar wordt besloten over de inzet van drang
- **Wanneer melden aan JBT**; aanleiding / gronden / doelgroep?; ook na afloop maatregel?
- **Positie JBT binnen jeugdhulpverleningsstelsel**
- **Aanwezigen**?; Wie gaat hierover (ouders, voorzitter, melder)
- **Gegevens uitwisseling/privacy** (welke gegevens worden gedeeld, zijn er regels opgesteld?)
- **Verloop bijeenkomst** (kort beschrijven)
- **Mogelijke besluiten**
- **Welke factoren/argumenten spelen hierbij een rol?**
  - Mate acceptatie hulp door ouders en jeugdige?
  - Ernst of aard van problematiek
  - Rechten van het kind
  - De vraag of de ontwikkelingsbedreiging alleen door een OTS kan worden weggenomen
  - Wenselijkheid van toezicht en coördinatie
  - Noodzaak van een stok achter de deur
  - Onmacht van hulpverleners in vrijwillige kader?
  - …
- **Van toepassing zijnde wet- en regelgeving**; Is respondent op de hoogte van geldende wetten. Wordt gehandeld op basis van een protocol of volgens richtlijnen? Zo ja, welke?

De inzet van drang
- **Wie maakt afspraken/voorwaarden?**
- **Wie verbind consequenties aan de voorwaarden?**
- **Toezicht op naleving afspraken/voorwaarden?** Wie voert dit uit, hoe?
- **Termijn**
- **Doelen inzet drang**
- **Grondslag**; Welke wet- en regelgeving is op drang van toepassing?

Betrokkenheid/rol ouders en jeugdige
- **Betrokkenheid ouders/jeugdige**
  - Melding
  - Uitnodiging
  - Voorbereiding
  - Toestemming voor doen van melding?
  - Toestemming voor inzetten JBT?
  - Invloed op aanwezigen?
  - Betrokken bij de besluitvorming
  - Terugkoppeling
- **Mogelijkheid van klagen/bezwaar**?
  - Worden zij hierover geïnformeerd? Zo ja, hoe?

Toekomst van drang en de jeugdbeschermingstafel
- **Drang en de jeugdbeschermingstafel over vijf jaar**
  - **Ruimte voor verbetering**
  - **Onduidelijkheden**
  - **Zorgen** (eventueel gericht vragen naar zorgen die veel genoemd worden, bijvoorbeeld gebrek aan kaders, kritiek op uitoefening drang door GI)

Tot slot

Ruimte voor **gemiste vragen** en **afsluitende opmerkingen**

Bijlage D;
Overzicht observaties en interviews

Observaties
De observaties hebben plaatsgevonden in de periode van november 2019 tot en met februari 2020.

Gemeente A	
Nr.	Duur observatie
11A	1:38
14A	1:04
18A	0:54
19A	0:59

Gemeente B	
Nr.	Duur observatie
1B	0:44
2B	0:35
3B	0:49
4B	0:47
5B	0:31
6B	0:40
7B	0:47
8B	0:46
9B	0:36
10B	0:26

Gemeente C	
Nr.	Duur observatie
12C	1:08
13C	0:35
15C	0:23
16C	0:18
17C	0:18

Interviews

De interviews zijn afgenomen in de periode van november 2019 tot en met februari 2020.

Gemeente A		
Nr.	Respondent	Duur interview
5A	Raad voor de Kinderbescherming	1:08
6A	Gecertificeerde instelling	1:04
1A	Veilig Thuis	1:03
4A	Gecertificeerde instelling	1:02
3A	Wijkteam	1:25
2A	Voorzitter casusoverleg	1:20

Gemeente B		
Nr.	Respondent	Duur interview
7B	Voorzitter casusoverleg	1:05
10B	Voorzitter casusoverleg	1:04
9B	Veilig Thuis (twee respondenten)	0:55
11B	Raad voor de Kinderbescherming	1:03
8B	Wijkteam	1:13

Gemeente C		
Nr.	Respondent	Duur interview
13C	Wijkteam (twee respondenten)	1:10
12C	Gecertificeerde instelling	0:50
14C	Gecertificeerde instelling	0:50
15C	Veilig Thuis	1:02